

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje Italije: Unione Pubblicità Italiana S.A.

Abbonamenti: Mese 18 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

redeljska in dneva po prazniku. Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Osne čete zasedle Toulon

Mesto in pristanišče sta trdno v italijanskih in nemških rokah — Del francoske mornarice se je sam potopil — Razpuščeni oddelki francoske vojske bodo razoroženi

Bollettino No 917

Vivaci combattimenti aerei 18 apparecchi avversari abbattuti Attacco contra l'aeroporto di Bona

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica:

Nella giornata di ieri nostri reparti, unitamente a forze armate germaniche hanno occupato la Piazzaforte di Tolone.

Sui fronti terrestri della Cirenaica e della Tunisia moderata attività operativa.

Nei cieli dell'Africa settentrionale si sono svolti vivaci combattimenti nel corso dei quali l'aviazione avversaria perdeva 18 apparecchi.

Un nostro caccia, pilotato dal sergente Mario Turchetti, levatosi su allarme, abbatteva inoltre in mare due »Beaufighter«.

Nostre formazioni hanno condotto un riuscito attacco notturno contro l'aeroporto di Bona del quale centravano ripetutamente gli obiettivi.

Il nemico ha compiuto un'incursione sull'abitato di Floridia (Siracusa) causando qualche danno; nessuna vittima.

L'isola di Lero (Egeo) è stata pure bombardata da aerei britannici; sono segnalati numerosi morti e feriti tra la popolazione; lievi danni.

Vojno poročilo št. 917

Živahni letalski boji

Nasprotno letalstvo je zgubilo 18 strojev - Letališče v Boni napadeno

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Včeraj so naši oddelki skupno z nemškimi oboroženimi silami zasedli trdnjavo Toulon.

Na kopenskih odsekih Cirenaike in Tunisa zmerno delovanje.

V zraku so se nad Severno Afriko odigravali živahni boji, v katerih je nasprotno letalstvo izgubilo 18 letal. Neko naše lovsko letalo, ki ga je vodil narednik-pilot Mario Turchetti, se je dvignilo ob alarmu in je vrh tega zbil v morje dve letali vrste »Beaufighter«.

Naše skupine so izvedle uspešni nočni napad na letališče v Boni, kjer so ponovno zadele svoje cilje.

Sovražnik je izvedel napad na kraj Floridia (Sirakuza) in je naredil nekaj škode. Zrtev ni nobenih.

Angleška letala so bombardirala otok Leros (Egejsko morje). Med prebivalstvom je mnogo mrtvih in ranjenih. Škoda je lažja.

Berlin, 28. nov. AS. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj naslednje poročilo:

Po napadu angleško-ameriških sil na francosko kolonialno ozemlje so nemške in italijanske čete stopile v do takrat nezasedeno Francijo, da bi jo ščitile skupno s francoskimi oboroženimi silami pred nadaljnjimi vdori angleško-ameriških napadalcev.

Zaradi častne besede poveljnikov francoskih čet in francoske mornarice, da se bodo s svojimi formacijami vneli v splošno obrambo, so francoske oborožene sile po Hitlerjevi volji postale ne le nedotaknjene, marveč so bile deloma celo okrepljene in oborožene, dočim je bil izredno važen in utrjen odsek Toulona s francosko sredozemsko mornarico prepuščen francoski avtonomni obrambi. Medtem pa so se množile kršitve dane besede in poskusi pobege visokih francoskih častnikov. Po drugi strani se je ugotovilo, da je bilo vedno bolj očividno sistematično ščuvanje francoskih oboroženih sil, pripravljenih za sodelovanje po anglosaškem vplivu in da je ta vpliv zadnje dni tudi prodir v mornarico v Toulon.

Ko sta spoznala, da ta naraščajoča razklanost francoskih oboroženih sil ogroža varnost zasedbenih nemških in italijanskih sil ter izpodkopa ugled poveljstva francoske države, sta Hitler in Duce zadnje noči ukazala zasedbo toulonske trdnjave, da bi se preprečil francoski mornarici v Sredozemlju nameravan pobeg ter da bi se razorožil nezanesljiv kontingent francoskih oboroženih sil.

Nemške in italijanske čete so bliskovito izvedle ukaz, ter so že v kali zadušile osamljeno točko upora, ki je nastal pod vplivom anglosaških agitatorjev ter v nekaj urah izvedle zadano jim nalogo.

Mesto in pristanišče Toulon sta od zjutraj trdno v rokah naših čet.

Del francoske mornarice se je navzile nasprotnemu ukazu francoske vlade sam potopil. V teku je razoroževanje razpuščenih francoskih formacij ter bo v kratkem končano.

Dogodki so potrdili pravilnost italijanskega stališča

Milano, 28. nov. AS. V zvezi z zasedbo Toulona po osnih silah piše »Popolo d'Italia«, da je pri tem šlo za karto, na katero je sovražnik igral, računajoč na izdajstvo francoskih poveljnikov. List dodaja, da je Italija po raznih izkusnjah tekom dogodkov imela upravičeno nezaupanje do sredozemskih pomorskih oporišč in to nezaupanje se je danes izkazalo za popolnoma pravilno. To nezaupanje je bilo koristno, kajti narekovalo je neprestano bdenje nad delovanjem sovražnika, ki je podpiral odpadnike, kateri so se skrivali na nekaterih poveljniških mestih v francoski armadi. Ko se je videlo, da bi vsako odlašanje koristilo sovražniku, se je Os zopet odločila za bliskovito naglico za nastop. Toulonska karta ni več v rokah Anglosasov, marveč je prešla v roke Osi.

Hitlerjevo pismo maršalu Petainu

Berlin, 28. novembra. AS. Hitler je poslal maršalu Petainu, poglavarju francoske države, sledečo poslanico:

»Berlin, 26. novembra 1942.

Gospod maršal! Ko sem 11. novembra 1942 moral v sporazumu z zavezniki Nemčije skleniti in zavarovati obrambo Nemčije v vojni, ki ji je bila svoj čas od Francije in Anglije vsiljena, zašesti južno obalo Francije, sem to storil v upanju, da bom tako pospešil razjasnitev notranjega položaja v Vaši državi, razjasnitev, ki naj bi bila ugodna ne le za koristi Nemčije in Italije, temveč tudi za koristi Francije same. Če pa se ozrem na nedavno preteklost, lahko ugotovim še enkrat, da septembra 1939 Nemčija ni bila tista, ki je napovedala vojno Franciji in Angliji, temveč sem nasprotno po prevzemu oblasti zmerom izbral sleherni priložnost, da bi poživljal odnose med Nemčijo in Francijo in v sporazumu z njimi ter s prijateljskim sodelovanjem odstranil posledice versajske pogodbe. Nemčija ni od Francije zahtevala prav nič, samo to, naj ne odkloni roke, ki ji je bila ponudena. Toda anglosaškim bogatašem in v prvi vrsti mednarodnim judovskim spletkarjem se je na žalost posrečilo, da so uspeli z razlago te kretnje novega rajha, ki naj bi bil znak nemške slabosti, enako pa so storili kasneje tudi s slehernim mirnovno pogodbo, ki so jo imenovali dokaz za bližajočo se polom. Medtem ko Nemčija s svoje strani ni nič zahtevala od Francije, in ko niti vlada niti kakšen drug činilec niti v tisku niti v govorih ni postavljala nobenih predlogov, ki bi ulegli škodovati francoski časti, so odgovorni prišepetanci v Parizu zahtevali porušenje nemškega rajha. Zahtevali so zaslužnjeno francoskega naroda, odstranitev temeljev našega socialnega reda, povrh pa tudi uvedbo neomajnih pravic za judovski plem, da bo smelo ropati narode. Jaz vem, gospod maršal, da Vi pri teh bojnih spletkah niste nikjer sodelovali. Toda tudi Vi veste dobro, da sem po vojni s Poljsko ponovil svoje prejšnje izjave in ponudil mir brez zahtev s strani Nemčije, namreč mi, ki ni imel drugega cilja kakor evropsko sodelovanje. Kakor v prvih dneh septembra 1939, tako so tudi po končani vojni s Poljsko tisti, ki jim je šlo za uničenje Evrope in za dobičke v sedanji vojni, prepili s svojimi krikli ta pametni apel in zahtevali nadaljevanje vojne za vsako ceno.

Tako je moralo orožje odločiti v vojni, ki jo je

vaša vlada vsilila Nemčiji in pozneje tudi Italiji. Navzile zmagi, ki je bila edinstvena v vsej zgodovini, nisem storil nič, kar bi moglo prizadeti francosko čast, ker sem v pogodbi o premirju zahteval le jamstvo, ki naj bi preprečilo, da bi se v kakršnih koli okoliščinah obnovila borba. Nikoli nisem postavljaj zahtev, ki bi bile v nasprotju s to politiko. Vi, gospod maršal, veste, da vse govorice Angležev in Amerikancev, glavnih povzročiteljev in dobičkarjev sedanje vojne, po katerih naj bi se Nemčija hotela polastiti francoske mornarice in da je za dosego tega cilja storila vse potrebno, niso bile le lahke izmišljotine, temveč zavestne laži. Medtem ko mora Nemčija zaradi vojne, katero ji je bila vsilila Francija, sedaj še enkrat prevzemati nove žrtve, je francosko ljudstvo živelu lahko v miru, pa čeprav so mu isti zavezniki s svojimi napadi na morju in v zraku povzročali krvave žrtve. V istem času je Nemčija osvobodila postopno več kakor 700.000 ujetnikov

Nadaljevanje na 2. strani.

Nasprotja med francoskimi odpadniki

Švicarski dopisniki v Londonu obravnavajo nesoglasje

Ženeva, 28. nov. AS. Švicarski dopisniki v Londonu obravnavajo nesoglasje med De Gaulleom in Darlanom in podrtjeju popolno nasprotje med obema skupinama in so mnenja, da navzile naporom angleškega tiska ni mogoče doseči rešitve, ne da bi London in Washington podrla eno ali drugo stran. Dopisnik lista »La Suisse« navaja angleški list »Observer«, ki piše: Ne smemo pozabiti, da je bil De Gaulle s svojimi pristasi simbol za nadaljevanje borbe francoskega naroda v eni najtežjih dob francoske zgodovine. Vendar pa ne moremo zahtevati izključnosti za tiste, ki so bili prvi. Angleški listi obžalujejo, da general De Gaulle pri svojem govoru v Londonu ni omenil imena Girauda, ki je za admiralom Darlanom favorizirale Amerikancev. Nasproti si stojita dva predloga: prvi je zato, da bi Darlan s pomočjo zakonodajnega sveta in ameriških zasedbenih oblasti še nadalje vladal, drugi pa je za ustanovitev demokratične vlade v Sev. Afriki. Francoskih disidentov pa ne delita samo ta

Ni pa samo toulonska karta, ki je prešla v roke Osi, marveč tudi del francoskega sredozemskega brodogoja, ki je za Anglosase za vedno zgubljeno.

Komentarji nemškega tiska

Berlin, 28. nov. AS. Nemški tisk se bavi danes izključno s Hitlerjevim pismom maršalu Petainu in z zasedbo Toulona. Vsi listi omenjajo predvsem ruznec nastopa, ki sta ga pravčasno ukazala Hitler in Duce proti francoski vojni mornarici. »Völkischer Beobachter« je objavil svoj komentar pod 6-stolpnim naslovom: »Jasen odgovor francoskim krivopriščnikom«. List nadaljuje, da lojalnost, s katero je pretekle mesece država zmagovalka ponudila sodelovanje premagani državi, nima primera v evropski zgodovini. Nemčija je skušala dvigniti Francijo iz njene tragedije in vsaj malo ozdraviti njene globoke rane. Toda ta dobra volja do sodelovanja, ki bi lahko rodila žudovite sadove, je naletela na topo otirplot izdajalskih ljudi, kakor so De Gaulle, Giraud in Darlan. Francosko ljudstvo je zato moralo dobiti potreben pouk. »Boersen Zeitung« podaja, da je bila z zasedbo Toulona pravčasno odstranjena zadnja luknja, po kateri bi lahko sovražnik vdrl v evropsko trdnjavo.

Na vzhodu se hudi boji nadaljujejo

Vsi sovražni napadi so bili učinkovito odbiti — Med Volgo in Donom so zgubili Sovjeti v sedmih dneh 319 tankov

Hitlerjev glavni stan, 28. novembra. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Nemške in romunske čete so v zapadnem Kavkazu v protinapadu odbile sovražni napad. Tudi vzhodno od Alagira so se zrušili sovjetski napadi ob izgubi 35 oklepnih voz. Lovci so tukaj sestrelili 7 sovjetskih letal.

Motorizirane nemške čete so uničile pri sunku v Kalmiški stepi skupino sovražnih sil. Privedenih je bilo 600 ujetnikov.

Med Volgo in Donom, v velikem donškem kolenu ter v Stalingradu so se spet izjalovili v ogorčenih borbah hudi sovražni napadi. Protiletalsko topništvo in bojni letalci so učinkovito posegali v borbe na kopnem in uničili 34 sovjetskih oklepnih voz. Po dosedanjih poročilih je izgubil sovražnik v času od 26. do 27. novembra med Volgo in Donom 518 oklepnih voz. Razen tega je bilo razdejanih 26 topov in privedenih nad 2000 ujetnikov.

Na donškem bojišču so italijanske čete onemogočile sovražnikov poskus za »koračiti« reko.

Jugozapadno od Kalinina in na prostoru okrog Toropeca trajajo hudi obrambni boji dalje. Lastni protinapadi so vrgli sovražnika na raznih odsekih nazaj, pri čemer je bilo ponovno sestreljenih 95 oklepnih voz, od teh 56 samo od ene oklepne divizije. Oddelki bojnih letal so podnevi in ponoči in deloma kljub snežnim viharjem z dobrim učinkom napadali kolone na pohodu, izhodiščne postojanke čet ter železniške naprave v Toropecu.

Sovjetski valovi se lomijo

ob trdni nemški in zavezniški obrambi

Berlin, 28. nov. AS: Že od včeraj so nemški vojaški krogi optimistični v presoji položaja na vzhodnem bojišču. Kar najboljše poročajo prihajajo iz odseka Kalinin-Toropec, kjer sovjetska ofenziva ni bila nič bolj srečna, kakor ona na jugu, ker sovražnik ni mogel izkoristiti niti desetine začasnih Timošenkovih uspehov v ogromnem napadu na zavezniške položaje med Donom in Volgo. Navzile ogromni sovjetski ofenzivi ter ogromnim masam vojaštva je nemška fronta do popoldneva 25. novembra vztrajala. Pri tem se je pokazala trdnost nemških utrjenih postojank, ki jih je polet izvedla organizacija »Totde«.

nosť nemških utrjenih postojank, ki jih je polet izvedla organizacija »Totde«.

Po zadnjih poročilih se sovjetska ofenziva na srednjem odseku nadaljuje, vendar pa se je znatno poslabšala. Čete so začele kazati očitne znake malosrčnosti. Celi oddelki so odvrgli orožje ter se dali brez odpora »ujeti«. Sovražnikova morala, ki jo od začetka vojne tlačijo sami porazi, se ob teh novih neuspehih ni dvignila in v Moskvi se je začel opažati očitni preplah, kar kaže dejstvo, da so ustanovili zloglasne divizije »najzvestejših«, ki morajo dati na bojišču drugim zgled junaštva in vdanosti boljševiški stvari. Število dosedanjih ujetnikov je v koncentracijskih taboriščih naraslo že na mnogo tisočev. Čeprav se sovražni napadi nadaljujejo, je vendar sovjetska ofenziva stopila v novo fazo, ki Berlina nič več ne vznemirja.

Kar se tiče ruskega napada južno od Kalinina in jugozapadno od Toropeca poudarjajo v nemških krogih, da Timošenko, ki je bil že neštokrat premagan pri Harkovu, v Donskem kolenu, napol pokopan v stalingrajski klavnici, še vedno upa v uspeh in meče v klavnico nove žrtve. Čeprav se še ne more nič odločilnega povedati, se vendar vedno jasneje kažejo znaki velike zavezniške protiofenzive. Nemška obramba se utrjuje na nekaterih točkah, dočim drugod sovražnik začneja zgubljati dobljene postojanke.

V donskem kolenu je položaj nespremenjen. Vrstijo se napadi in protinapadi, ne da bi se pokazala jasna premoč ene ali druge strani. Glede bojev na južnem odseku pa zatrjujejo nemški vojaški veščaki, da tamkaj nemški oddelki napadalno vodijo obrambno bitko. Ne gre za besedno igro. Nov stavek točno izraža nemško taktiko, ki bo imela brez dvoma velike posledice.

Proglas poveljnika XI. armadnega zbora

Slovenci!

Očiščevalne in policijske akcije, ki so jih odredili Kr. Vojke in Cnilih sraje Armadnega zbora priče izvajati 16. julia tega leta, da bi v tej provinci vzpostavile red in mir, ki so ju kalili vsem poznani maščevalni uboji, ropi in okrutnosti, ki so jih vršili plačanci z angleškimi in boljševiškim zlatom, so rodile uspehe, ki ne potrebujejo razlag. Jasno so izražene v zelo pomembnih številkah:

2654 zločincev je bilo ubitih v boju.

1625 se jih je predalo z orožjem.

V teh številkah, ki so natančno ugotovljene, niso všteti oni, ki so jih ali ubili ali smrtno ranjene odvedli zločinci s seboj na begu in jih tako odtegnili naši neposredni ugotovitvi. Na podlagi zanesljivih poročil, ki so jih prejela italijanska vojaška oblast, moremo prišteti prejšnjemu natančno določenemu številu še kak tisoč takih izgub.

Vsa njihova taborišča in skladišča, ki so jih pripravili z ropi in z izsiljevanjem v škodo slovenskega prebivalstva, smo uničili. Zaplenili smo ogromno količino avtomatičnega in ročnega orožja, streliva in vseh vrst vojnega materiala.

Brez prestanka se še vedno predajajo poveljstvom naših posadk oseb, ki so jih zločinci prisilili, da so se pridružile njihovem zločinskemu delovanju ali pa so sicer prosto voljno množile njihove vrste, pa se kesajo svojih zločinov in se javljajo v zaupanju na pri-

zanesljivost italijanskih oblasti. Takim ljudem je kakor znano — zagotovljeno, da bodo ostali pri življenju. Glede tega se morejo sedaj in v bodoče zanešati na mojo besedo.

Vse čenče raznih »Slovenskih Poročevalcev«, vsi tajni letaki, vse laži, ki so jih razširili razni komunistični »glavarji« — ki so se odločili raje za borbo na papirju in se skrbno ogibali podatki se v boju skupno s svojimi pristaši, kakor so nasprotno to storili italijanski vojaški poveljniki — ne morejo prav nič spremeniti teh črnic ali zmanjšati tudi le za eno samo številko gori navedenih podatkov.

Slovenci!

Oboroženi vojaki Italije, budni varuhi reda in miru med vami, se vračajo na svoja mesta s trdno voljo nadaljevati neizprosno boj proti sodrži, ki se je postavila izven zakona in skuša zbrati svoje razbite sile, da bi znova sejala strah in trepet med mirno slovensko prebivalstvo po mestih in vaseh!

Postena slovenska mladina se zaveda visokega pomena tega boja in si prizadeva za čast sodelovanja v tej borbi ob strani vojakov zmagovitega Kralja. Mi smo veseli, da imamo to mladino ob svoji strani!

Poveljnik XI. Armadnega zbora
general

MARIO ROBOTTI

Hitlerjevo pismo maršalu Petainu

(Nadaljevanje s 1. strani)

od celotnega števila dveh milijonov. To je edinstven pojav v vsej vojni zgodovini. Če se je pa ta ugodnost ukinila, se je treba zahvaliti le dejstvu, da se je, žal, podtalnim elementom v vaši državi posrečilo, da so znova onemogočili resnično sodelovanje. Vi sami ste izrekli željo, da bi se sestali z menoj, da bi našla in ugotovila možnosti za takšno sodelovanje. Zaradi te vaše želje sem prišel v Montoire in tam je prišlo do razgovorov, ki naj bi po mojem prepričanju dali temelj za splošno akcijo. Žalibog pa so tisti, ki so bili zaradi koristi pristaši te vojne, še nekaj tednov po tem sestanku v Franciji uničili to sodelovanje in navajali razloge, ki so me morali užaliti. Prisiljen sem ugotoviti, da so bili zemski ostanki Napoleona novega sina prepeljani le na mojo odločitev v Pariz, da bi vam dokazal poštenost svojih namenov in vam tako podal svojo roko. Sedaj moram poudariti, da ste me vi, gospod maršal, večkrat prosili svoj čas, da bi smeli prenesti vaš sedež v Versailles in da sem bil jaz tej vaši želji vedno naklonjen, toda pri tem sem upošteval možnost, da bi svet napačno tolmačil to dejstvo in bi dejal, da se francoska vlada nahaja pod nemško oblastjo.

Ceravno je bilo to govorjenje in ustenje v popolnem nasprotju z mojim stališčem v dobi premirja, pa iz tega nisem delal posledice, ker sem dobro vedel, da je med francoskim narodom mnogo milijonov delavnih ljudi, podeželanov in meščanov, ki nimajo s temi manevri nič skupnega in si vsi ne žele nič drugega kakor mir. Lahko ponovno ugotovim, da niti enkrat nisem zamudil priložnosti in da sem povabil člana francoske vlade, naj pride k meni in da sem zmerom rad govoril o teh željah francoske vlade. Toda izkrcanje američanskih in angleških čet v Afriki, do katerega je prišlo v sporazumu s številnimi generali in častniki, izdajalci Francije, je uničilo temelje pogodbe o premirju in je prisililo Nemčijo, da je izdala takoj vse potrebne varnostne ukrepe v sporazumu s svojimi zavezniki. Danes vem in tudi vi, gospod maršal, da je do zasedbe prišlo na izrečno željo prav istih francoskih elementov, ki so svoj čas sprožili vojno in ki do danes še niso izginili s površja javnega življenja in tudi ne iz vojaških krogov Francije. Generali in admirali Francije se niso držali svoje častne besede napram nemškimi oblastem in to se je ponovilo v nešteti primerih. Pa tudi vi boste morali priznati, da so ti generali in admirali ter častniki prelomili tudi vam zagotovljeno zvestobo in priznali boste tudi, da so zaman vsakršni sporazumi s takšnimi ljudmi.

In danes vam moram sporočiti, da so izkustva pokazala, da so bile še isti dan 11. novembra 1942, ko so nemške čete vkrakale v državo, prelomljene vse častne besede, kar se je lahko ugotovilo iz odkritih mornaričev kljub svojem zagotovitvi, da bo francoska mornarica ostala in se borila za polom proti slehernemu sovražnikovemu napadu, znova nalagal Nemčijo in Italijo. Akoravno je svoje zagotovilo podal 11. novembra, je bilo 12. novembra izdano navodilo, da ne sme nihče v nobeni okoliščini oddati strela proti Angležem in Američanom, če bi se morebiti izkrcali. Medtem smo storili tudi številne kršitve obveznosti, ki so izvirale iz pogodbe o premirju. Zaradi teh in podobnih stvari sem prisiljen, gospod maršal, obvestiti vas o naslednjem:

1. Upoštevam, da Vi, gospod maršal, osebno niste nikjer sodelovali pri teh dogodkih in Vam je vseh dogodkov hudo žal; 2. jaz moram zasto-

Berlin, 28. nov. AS. Nemška uradna agencija poroča, da so v Severni Afriki naši »politično navodilo angleškega vrhovnega poveljstva za častnike«, ki nosi datum 1. avgusta 1942 in v katerem so popisani angleški odnosi s Sovjetsko Rusijo. Listina je nov dokaz, kako Churchill zavaja svoj narod in vojake ter izdaja boljševiškega zaveznika. V navodilu so namreč tudi te besede: »Mnogi častniki in vojaki, ki so bili tako vzgojeni, da se jim komunizem nagonečno gnusi, se gotovo čudijo, ko vidijo, da je britansko cesarstvo v vojaškem zavezništvu z boljševiško Rusijo. Vsem tistim, ki čutijo kako nerodnost v tem pogledu, naj veljajo naslednje točke: 1. Nobenega očitnega razloga ni, da bi morali priznati, da bo skupna angleška in boljševiška zmaga nad Nemčijo privedla do obnovitve komunizma. Veliko večja verjetnost je, da se bo ruski narod po zmagovitvi vojni znebil sovražnih načel, ki so zaživel v njem po vojaškem porazu v svetovni vojni. Toda tudi če bi se Nemci po sovjetski zmagi sprevrgli v komuniste, bi Nemčija tako in tako bila razkosana na skupine boljševiških republik, ki bi bila tako manj nevarna za mir in evobodo, kakor pa je bila pod vladjo Friderika Velikega, Bismarcka, Viljema II. in Adolfa Hitlerja.

Ko se je leta 1919. razširil strah, da bi se Nemčija utegnila boljševizirati, če bi ji naložili prebude pogoje, je list »Morning Post« zapisal: »Pustite jo, naj se boljševizira!« Churchill ni mogel jasneje dokazati svoje premišljene izdajstvo nad Evropo, saj je vedel, da bi boljševizem v takem primeru zajel tudi Francijo, Španijo, Skandinavijo itd. Vsa Evropa bi bila torej pod sovjetsko oblastjo. A tega se Churchill, ki brez vesti hodi po truplih milijonov ljudi ter bogataškemu molohu žrtvuje tisočletno omiko, prav nič ni strašil. Druga točka političnega navodila pojasnjuje angleški častnik, da vstop Sovjetske Rusije v vojno pomeni veliko korist za Anglijo. Vsaka bomba, ki pade na sovjetsko vas, ne pade na London, Malto in Tobruk. Vsak oklepnik na vzhodnem boljševu veže nemški oklepnik, ki torej ne bo nastopil v puščavi. Listina nato prikazuje boljševiško ljudstvo kot žrtev Anglije, s katero da naj sočustvujejo in kateri naj posvetijo vso ljubezensko pozornost. Navzlic vsej judovski zgovornosti, ki odseva iz tega povelja, je več kot dvomno, da bi se angleški častnik dal pre-

ovirati in zastrupiti sodelovanje med nemškim in francoskim narodom, kajti ti ljudje kljub vsem grehom v preteklosti sedaj računajo, da je nastopila njihova ura, ko lahko na južnem delu Evrope ustvarijo prosto pot za silo, ki nima na naši celini kaj iskati. Ko pa sem izvedel za nove kršitve častnih besed od strani častnikov, generalov in francoskih admiralov, ki so imeli namen odpreti Francijo, kakor so odprli Severno Afriko anglojudovskim zločincem, sem dal ukaz, da se takoj zasede Toulon in prepreči odtok ladij, da se te ladje uničijo in da se stre sleherni odpor, če bi bilo treba tudi s silo. Ne gre tu za nastop proti častnikom in francoskim vojakom, ki se zavedajo svoje časti, temveč proti vojnim zločincem, ki jim še ni zadosti prelite krvi, temveč se neprestano trudijo in iščejo nove poti, po kateri bi lahko sprožili novo katastrofo. Iz tega razloga sem dal nalog, da se demobilizirajo vse enote francoskih oboroženih sil, ki so jih častniki v nasprotju z ukazi njihove lastne francoske vlade vzpodbujali, naj odločno nastopijo proti Nemčiji; 6. tudi ob teh ukrepih, do katerih me je prisilila le sovražnost Vaših admiralov in generalov, moram poudariti, da niso naperjeni proti Franciji ali pa proti francoskemu vojaku. In upam, ter sem prepričan skupaj s svojimi zavezniki, da bo še nastopila možnost, da bomo vrnili francoski državi oboroženo silo, katere častniki bodo ubogali vsaj svojega poglavarja države in bodo s tem nudili jamstvo, da se bodo lahko sklepali dogovori in pogodbe, ki bodo med državami veljale. Kakor Vas uganem to, gospod maršal, v tem trenutku bolešno zadeti, toliko bolj bo tolažilno in prijetno ob priznanju, da država ne more dolgo obstajati brez disciplinirane in poslušne vojske in zato so dani vsi razlogi, da se organizira mornarica, vojska in letalstvo, ki Vam bodo slepo poslušni. Vse to ne bo Franciji v škodo, pač pa v njeno srečo. Ne morem zaključiti tega pisma, ne da bi Vam ponovno zagotovil, da vsi doseženi dogodki niso podrli v ničemer moje volje, da sodelujem s Francijo in da bodo še nastopile okoliščine, ki bodo omogočile to sodelovanje. Vrh tega sem nepreklono odločen podpreti Francijo, da si bo osvojila nazaj kolonije, katere so ji Angleži in Amerikanci ukradli, in sicer z vsemi sredstvi, s katerimi razpolaga Nemčija. Niti Nemčija niti Italija nista imeli namena uničiti in podreti francoskega kolonialnega imperija. Toda na francoski državi je, da izda potrebne ukrepe, da bi se znova prelivala kri. Da se pa končno ustvarijo pogoji za res učinkovito in koristno sodelovanje na vseh straneh, je bil pooblaščen maršal von Rundstedt, v kolikor se tiče nemškega nastopa, da izda vse ukrepe in potrebne korake. On Vam bo sleherni trenutek na Vašo osebno željo na razpolago. Končujem to pismo v upanju, da se je na ta način začela doba sodelovanja, h kateremu Francija pristopa le z razumevanjem za skupno usodo Evrope in njene sreče. Izvolite, gospod maršal, sprejeti izraze mojega spoštovanja.

Adolf Hitler.

Dokaz o Churchillovem izdajstvu nad Evropo

pričati po takem nauku. V neki drugi točki navodilo prikazuje prave vzroke sovjetskega napada na Finsko, na baltske države in Rumunijo, do katerega je bil sovjetsko poveljstvo imelo popolno pravico. Ravno iz te točke je razvidna vsa Churchillova podlost in njegov zlobni posmeh bednim narodom

Govor portugalskega predsednika

Lisbona, 28. nov. AS. Portugalska narodna skupščina, izvoljena 1. novembra, je imela večeraj prvo slovesno zasedanje. Številni vojaški oddelki so izkazali čast predsedniku republike, ki je prebral tradicionalno poslanico državnega poglavarja. V svojem govoru je predsednik Carmona omenil vpliv vojne na portugalsko gospodarstvo ter opisal ukrepe, ki jih je sklenila vlada za izboljšanje položaja, zlasti za obrambo in utrjevanje denarja. Narodna revolucija, ki sta jo hotela vojska in narod, se nadaljuje. Izrazil je upanje, da bodo po tej vojni zavladale nove sile političnega ravnotežja in socialne pravičnosti, ki jo je portugalska država že dolgo predvidela ter jo uresničuje na miren način. V mednarodno-političnem pogledu želi Portugalska ohraniti z vsemi državami prijateljstvo in medsebojno spoštovanje. Na koncu je predsednik povabil vse Portugalce, naj z žrtvami prispevajo za dobrobit domovine.

Španska mladina demonstrira

Madrid, 28. nov. AS. Povelje za izvedbo delne mobilizacije letnikov 1938 do 1941 je zbudilo med vpoklicanci in med prebivalstvom val navdušenja. Skupine mladeničev so privrele na ulice v središču Madrida, polje narodne pesmi, vzkljkajoč Španiji ter proti Sovjetski Rusiji in njenim zaveznikom.

Špansko ljudstvo se zaveda težavnosti sedanjega položaja, in je zato tesno strnjeno okoli vlade. Španski tisk piše, da se v sedanjih borbi narodov za moralno in materialno moč mora Španija, ki ima že določeno svoje mesto po naravnem in božjem zakonu solidarnosti udeležiti te borbe kot odločilni činitelj in ne kot pasivni či-

Smrt idealnega borca

Polica, 26. novembra.

V petek, 20. novembra so v Stari vasi pri Grosuplem partizani iz zasede ustrelili Janeza Erjavca z Vrha pri Višnji gori. Izpolnjeval je svojo dolžnost kot protikomunistični borec, ko ga je zadel zadržba partizanska krogla. Mrtvega fanta so partizani prav barbarsko teptali z nogami, nakar so zbežali. Truplo so potem kmalu iztrgali fantje iz rok komunistov ter ga

odnesli domov. Pretekli ponedeljek je bil pogreb idealnega fanta. Govornik je ob slovesu poudarjal, da njegova žrtev, darovana v boju z brezbožnim komunizmom, ne bo zaman. Komunizem mora biti in bo iztrebljen, zato je vsako slepomišljenje ali kompromisarstvo greh. Ob koncu so mu tovariši zaklicali v slovo še trikrat »slava« in ga počastili s trojno salvo. — Dragi Janez, počivaj v miru in na svidenje!

»V smislu naredbe«

Partizani so tako visoko dvignili glave, da izdajajo zakone in z veliko resnostjo objavljajo uredbе, ukrepe in zakone, o katerih sam Bog ve, kdo naj bi se jim pokoraval, če ne njihovi pristaši v gozdovih. Morda bodo mislili tudi na slovenski narod, ko bo osvobojen od ... italijanske pravice. Medtem pa se okoristijo s prislovico, ki opominja vsakogar, naj preveč ne čaka.

Kadar koga ujamejo in v njih zavre živalska sila, da bi ga umorili, tega ne delajo takoj in brez nekih pravil. Ne. Preberejo mu čl. 2 in 3 odredbe, na primer, kakor to dela neki dolenski polk, in ga mirno umorijo, da bi imeli varno vest. Tako se je pripetilo župniku iz Prečnje, Janku Komljanču.

Ne bomo tolovaje streljali po čl. 2 in 3 odredbe dolenskega polka, marveč po čl. 1. povelja italijanskih oblasti. Mi jih bomo streljali po določenih zakonikih rimske pravice, ki je dala življenjska pravila vsem narodom na svetu in sicer bolj omikanim, kakor tistim, ki se potepajo po slovenskih gozdovih.

Boni za lire...

Da Boni za 900 lir, ki bodo izplačani eno leto po osvoboditvi Slovenije.

Tako je poveljnik nekega partizanskega bataljona plačal kmetu iz Ljubljanske pokrajine zaplenjenega prašiča.

Javnost zares ne ve, da partizani svoje posle temeljito opravljajo, kadar kraje. Če se kmet upira, ga spravijo z družino vred s poti, potem pa v svojih propagandnih letakih naznanijo in obtožujejo italijanske vojake. Če se pa kmet potuhne in privoli, da mu kraje, brez ugovora, mu pustijo bon s celim številom štampiljki in s kratkim podpisom načelnika tolpe, s katerim mu jamčijo plačilo za ukradeno blago v teku enega leta po osvoboditvi Slovenije.

Kmet seveda gre z bonom do najbližje italijanske posadke, ki se takoj odpravi na pot, da pobere denar za bon, ne da bi čakala na določene roke. Potrdilo o prejemu zneska je vedno isto: dober italijanski svinec.

Dodatne karte

Začeti s 1. decembrom je v zvezi z nočnimi ministrskimi odredbami določeno:

1. Da bodo v veljavi v ljubljanski pokrajini razen osnovnega deleža še sledeči dodatki: a) za otroke do 3. leta: mesečno: 500 gr testenin, 500 gr riža in 50 gr sladkorja; b) za otroke od 3. do 9. leta: mesečno: 100 gr sladkorja; c) za mladino od 9. do 18. leta: mesečno 100 gr sladkorja ter dnevno 50 gr kruha ali 42,5 pšenice moke ali 75 gr koruzne moke.

Navedene dodatke bodo prejeli upravičenci s posebno dodatno nakaznico »GM«, ki bo imela na desnem robu za otroke do 3. leta črko »a«, za otroke od 3. do 9. leta črko »b« in za mladino od 9. do 18. leta črko »c«.

Občinski preskrbovalni uradi naj upoštevajo nove dodatke že pri naročilu nakaznic za mesec december in naj sporoče število upravičencev posameznih grup a), b) in c).

2. Da se poveča dodatni obrok kruha delavcem dnevno za 50 gr kruha ali 42,5 pšenice moke ali 75 gr koruzne moke, tako da bodo prejimali dnevno:

ročni delavci 150 gr kruha
težki delavci 250 gr kruha in
najtežji delavci 350 gr kruha

Dodatek bodo prejeli upravičenci z dodatno nakaznico SDI, na katere odrezkih bo z rdečo barvo natisnjeno »150« gr.

nitelj. Španija ki pod vodstvom Franca pozna imperativne zemljepisa in zgodovine, se pripravlja za izpolnitev svojega poslanstva.

CESARICA S TRPEČIM SRCEM

Ko je 28. aprila iz Funchala odpotovala, se ji ni prav nič mudilo; ustavila se je v Cadixu, v Sevilji, v Gibraltarju, na Majorci, na Krfu in se je vrnila na dunajski dvor dne 25. maja.

Dunajčani so bili že obupali, da bi jo še kdaj videli in so ji zato priredili navdušen sprejem.

Zopet se je vrnila v veličastje vladarskega družinskega življenja.

V prvih dneh je bila silno vesela, da je videla svoje otroke, zlasti pa najmlajšega prestolonaslednika Rudolfa, čigar čudaštvo je že vzbujalo veliko pozornost. Ko se je naveselila kot mati, se je pa začela zanimati za svoje — konje. Dasi je bila še slabotna, je vendar vsako jutro oblekla jahalno obleko in jahala pod kostanjmi dunjskega Pratra na sprehod.

Ker so jo ljudje videli, kako je vsak dan jahala, se ni mogla odtegovati uradnim slovesnostim, kjer so jo že tako pogrešili. Zato se jih je morala udeleževati, pa se je kmalu izdala. Znova je začela tožiti o bolečinah, mučila jo je nespečnost, bila je zbita, silno se je bala, v glavi se ji je vrtele in postajala je tako zmedena, da si zdravniki niso bili o njej na jasnem. Zdravniki so si v dvoru zopet kar podajali kljuko. Zdaj niso več govorili o jetiki; strinjali so se v tem, da so ranjeni porodni deli in zopet so ji svetovali zdravljenje v krajih z milejšo klimo.

Tudi tokrat so se zdravniki zmotili. Danes take motnje spravljajo v poglavje živčnih bolezni. Čudna bolezen, ki je na Madeiri

11

izginila in se vrnila na Dunaj, je bila duševnega značaja. Bolehvala je zaradi tega, ker kratkoma ni mogla prenašati predpisov dvornega življenja in dvornih obvez. Najprej je vse dvorno življenje sovražila, nato pa se je vsega bala. Zajelo jo je takozvano sovraštvo »socialnih položajev«. Vsekakor pa je bila dedna bolezen Wittelsbachovcev tista, ki je pri Elizabeti pospeševala razvoj živčnega razkroja. Bila je pač žrtev dejstva, da je postala cesarica na dvoru, kjer so prirejali največ bučnih slovesnosti.

Zdravniki so postajali nemirni in so ji prigovarjali, da naj čimprej odpotuje iz Dunaja. Niso hoteli, da bi odšla predaleč, zato so ji svetovali, da naj odpotuje na Krf, ki je ob vzhodu v Adriatsko morje in dva dni od Triesteja. Našli so ji krasno vilo, deset kilometrov od pristanišča, na pobočju gorovja in vso obdano od cvetja.

Prišla je tja dne 27. junija.

Krf pa je otok slavnih Odisejevih spominov. Ves otok je poln vrtov. To je bavno kraljestvo Alcinoja in deviške Navkajke, ki sta bila podobna nesmrtnikom po milini in lepoti. Lepota kraja je bolečo takoj prevzela. Nekaj dni sonca in požitka je zadostovalo, da se je pomirili njeni žveci, da se je okrepila in da se ji je vrnilo veselje do življenja. Kraji so se ji še bolj dopadli ko oni na Makedri, veselila pa se je zlasti pesniških spominov, ki jih je bil otok poln. Nad temi se je kar opajala. V velikih požirkih je srkala iz Homerjeve čaše. Kmalu je ta pesniški otok postal prava domovina njene duše. Mislija je na to, da bi si na otoku zgradila stalno bivališče. Govorila je: »Tako ljubim Krf, da bi se prav rada odrekla vsem drugim potovanjem in bi vedno ostala tukaj, če bi mogla.«

Ko je prišla jesen, je odšla v Benetke, kjer je ostala čez zimo. Nato je preživela nekaj mesecev na Tirolskem in v Salzammergut. Od tam je odšla v kopalnišče Kissingen v bavarsko Frankonijo. Na Dunaj se je vrnila dne 14. avgusta 1864. Vseh štirinajst mesecev je bivala v monarhiji samo toliko, da je komaj omembe vredno.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 29. novembra: Izseljenska nedelja; Saturnin, škof in mučenec; Illuminata, devica; Parnon, mučenec.

Ponedeljek, 30. novembra: Andrej, apostol; Justina, devica in mučenica; Kastul, mučenec; Mavra, devica in mučenica; Trojan, škof.

Torek, 1. decembra: Eligij, škof; Natalija, sveta žena; Nahum, prerok; Kandida, mučenica; Ansan, mučenec.

Lunina sprememba: zadnji krajec 1. decembra ob 2.37. Herschel napoveduje vetrovno in mrzlo vreme.

Novi grobovi

† V Ljubljani je po kratki, mučni bolezni umrl gospod Matija Spreitzer, bivši veletrgovec. Rajni je bil kremenit, pošten značaj, mož dela, pri vsem pa vedno vedrega in jasnega duha. Čeprav se javno ni udeleževal, vendar je bil daleč znana in zelo ugledna osebnost. Nad vse je ljubil planine in živel ves za svojo družino. Pogreb bo v nedeljo, 29. novembra ob 4 popoldne iz kapele sv. Jakoba na Zalah k Sv. Križu. Naj v miru počiva! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† V Ljubljani je umrl gospod Dominik Zore, policijski stražnik. Pogreb bo v nedeljo ob 2 popoldne iz kapele sv. Jožefa na Zalah k Sv. Križu.

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zapela gospa Marija Lavrič roj. Gruđen, bivša posestnica na Jurčkovi poti št. 78. Pogreb bo v nedeljo, 29. novembra ob pol treh popoldne iz kapele sv. Janeza na Zalah na pokopališču k Sv. Križu.

† Na Grosupljem je umrl gospod Alojzij Okorn, star šele 21 let. Pokopali ga bodo v ponedeljek, 30. oktobra ob 10 dopoldne na domačem pokopališču.

Naj jim sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Rajnkemu očetu — ob godu!

† Andrej Hvastija, rojen v Savljah pri Ježici, umrl 24. septembra 1942 v Kamniku na Gorenjskem.

Oče! — Ko sva se aprila meseca v Kamniku poslovila, si me vabil na svojo 80letnico in godovanje! Kakor otrok si se veselil in ta jubilej, za katerega si bil prepričan, da ga boš še obhajal živ in zdrav pod okriljem angelov miru! Usojeno pa je bilo drugače. Prej se je iztekla Tvoja ura. Izmučeno telo je leglo v grob na kamniških Zalah k pokojni Tvoji ženi — naši materi; duh Tvoj pa je v spremstvu angelov večnega mira splaval k njenemu in z njim se združil! Tam zdaj obhajata Tvoj jubilej — pri Bogu na veke!

Oče! Nisi nam zapustil svetnih dobrin in zakladov, dal pa si nam vse svoje očetovstvo. Šolal si me v težavah in skrbih v časih prve svetovne vojne. Kot katoličin v Slovenca si me vzgojil! Hvala Ti!

Ko se je duh Tvoj trgal od telesa, si klical nas svoje otroke. Ni mi bilo dano, da Ti zatisnem trudne oči in poslednjo solzo obrišem. Nisem Ti mogel ob Vseh svetih položiti vctja na grob, niti prižgati skromne lučke. — V svojem srcu nosim svetlo lučko za Teboj, vse dotlej, dokler se revni duh moj sam ne združi s Teboj v večnem miru!

Naj Ti bo bivanje pri Vsemogočnem večno godovanje! Inž. I. H.

A. BOŽIČ LJUBLJANA Frančiškanska ulica 3

Opozorite SV. MIKLAVŽA, da si za svoje obdarovance izbere darila, kakor so: precizne ure - moderni nakit - krasno keramiko - servise s pravim srebrom itd. Taka darila so dragocena in trajne vrednosti

— V zvezi z notico, ki je bila objavljena v časopisu dne 18. m., opozarja Zdrženje kmetovalcev ponovno vse one kmete, ki bodo še nadalje potrebovali propustnice v svrhu obdelave polja in dela v gozdu, da se prijavijo v pisarni Zdrženja v ponedeljek in torek, t. j. 30. XI. in 1. XII. t. l. Vse prijavljene bo Zdrženje uvrstilo v posebne sezname in jih poslalo v potrditev pristojnim oblastem. Po tem roku se prijave ne bodo več sprejemale. Kdor bo zakasnili, bo moral sam iskati možnost, da dobi propustnico. S seboj naj vsak prinese stare propustnice in potrdilo Gospodarskega urada.

— Tečaj knjigovodstva — novi — začetni in nadaljevalni, prično 3. decembra. Preizkušena učna metoda s praktičnimi vajami: eno- in dvostavno, ameriško, družbeno, bančno in industrijsko knjigovodstvo, posebej kartotični, kopirni sistemi. Vaje v praktičnih pisarniških poslih. Vpiše se lahko vsakdo, za dijake(-inje) posebni oddelek. Pouk bo dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Posebni tečaj za stenografijo, strojeopisje, italijansko, nemščino itd. — Vpisovanje dnevno. — Informacije, prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod, Domobranska 15.

— V novi izdaji je izšla knjiga o fatimskih čudežih. Pri skupnih naročilih izreden popust. Dobi se v Mladinski založbi, Stari trg 30.

— Po mrazu južno. Hitro se je vreme spremenilo, kar čez noč. Ze v petek zvečer je človek lahko občutil, da je zapital toplo juž. V soboto jutraj pa je nastalo južno. Ni bilo megle. Zanimivo je, da je tudi salezijanski zvon na Rakovniku zanesljiv napovedovalec spremembe vremena. Kadar je gosta megla, kadar pritiska hud mraz, ko je zrak zelo nasičen, takrat se zvon prav slabo sliši tja na barjansko ravan. Ko pa je zrak čist, ko je toplejše in vedrejšje, pa se zvon daleč razlega. To je lahko človek opazil v soboto jutraj, ko je zvon zazvonil beli dan. V petek je bila zaznamovana najvišja dnevna temperatura +2,6° C, v soboto pa jutranji minimum — 0,2° C, ponekod pa je bilo že jutraj nekaj nad ničlo. Rapidno pada barometer, ki je v soboto jutraj dosegel stanje 758,3 mm, ko je bila še pred dvema dnevoma rekordna letošnja višina 775,5 mm, torej v dveh dneh padec za 17,2 milimetra. Še neka vremenska zanimivost. Lani prav 28. decembra je po zelo toplih dnevih toplomer zdrknil na — 2,8° C. Mraz je nato držal osem dni, ko je bilo od — 6 do — 8 stopinj Celzija. Nato je dva dni bilo prav toplo in južno, tako da je bila jutranja temperatura spet nad ničlo. Po dveh dneh

pa je začelo snežiti. Mrzli val pa je letos trajal od nedelje, 22. novembra naprej.

— Jezikovni tečaji — italijanski, nemški, francoski itd. — v središču mesta pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2 — prično začetkom decembra. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer (po želji) v začetnem, nadaljevalnem ali konverzijskem oddelku. Najuspešnejša učna metoda. Tečaji so uradno dovoljeni. Vpisovanje in informacije dnevno do 19.

— Tatinska družba obsojena na večletno ječo. V petek popoldne je predsednik malega kazenskega senata dr. Julij Felaher objavil sodbo proti petčlanski tatinski družbi, ki je letos maja in junija zagrešila več vlomov v razne shrambe in skladišča, od koder je odnašala posebno živila, obleke in druge vrednote. Drzna tatinska družba, ki je tudi spretno veržila z živili, je nabrala v dveh mesecih plen v vrednosti do 67.000 lir. Zaradi zločina večkratnih vlomnih tatvin, posebno zaradi velike tatvine pri Keršiču v Spodnji Šiški so bili obsojeni: oženjeni delavec, 42 letni Ivan Ježek na 4 leta robije in v izgubo častnih državljskih pravic za 5 let, samski puškar, 41 letni Gus France na 5 let in 3 mesece robije ter v trajno izgubo častnih državljskih pravic, oženjeni delavec, 47 letni Papež France na 5 let in 15 dni robije ter v trajno izgubo častnih državljskih pravic, samski delavec, 43 letni Tomšič Matevž na 4 leta in 1 mesec robije ter v izgubo častnih državljskih pravic za 5 let in slednjič samski knjigovoz Anton Zrnc na 1 mesec strogega zapora. Slednji je bil obsojen le zaradi prestopka po §-u 333 kaz. zak., ker je od drugih tatov sprejel nekaj blaga, bil pa je oproščen od obtožbe zaradi zločina tatvine, da bi bil prvim tatovom ukradel nekaj blaga, med drugim 4 kg kave, ki je bila ukradena v gostilni pri Keršiču. Zaradi velikega vloga pri Keršiču so bili obsojeni v prvi vrsti Rus, Papež in Tomšič. Sprva so hodili tja krast posamič, pozneje pa vsi trije skupaj. Proti 4 obtožencem, ki so od omenjenih tatov kupovali razno blago, zlasti živila in namizne prte, je bila razprava izločena, ker je nastalo vprašanje, če so deležni amnestije od 17. oktobra 1942-XX. Državni tožilec je zavzel stališče in utemeljeval mnenje, da ti obtoženci ne morejo biti deležni amnestije, ker so izrabljali v svojo korist izredne prilike, nastale zaradi vojne. Prvi štirje obtoženci so pravi kriminalni tipi, ki so že po več let presedeli po raznih ječah.

— Cilski ognjeniki bruha. Več čilskih ognjenikov je začelo bruhati. Iz okoliških gozdov, ki jih je žareča lava zažgala, se dvigajo gosti oblaki dima. Obširna ozemlja Andov so od pepelnatih oblakov kar zatemnjena. Prebivalci najbolj ogroženih krajev zapuščajo svoje hiše in beže na varno. Njihov beg je silno težaven, ker morajo skozi vroče ozračje, ki je napolnjeno s pepelom.

— Potresna škoda v Turčiji. Potres, ki je prestrašil prebivalce preteklo nedeljo v Čorumu v Turčiji, je trajal dvajset sekund. V Isklipu je bilo popolnoma porušenihih okrog 150 hiš. Tudi v okolici mesta je škoda precejšna. V kraju Kardahi je zahteval potres dve smrtni žrtvi. V tem kraju so vse hiše brez izjeme močno poškodovane.

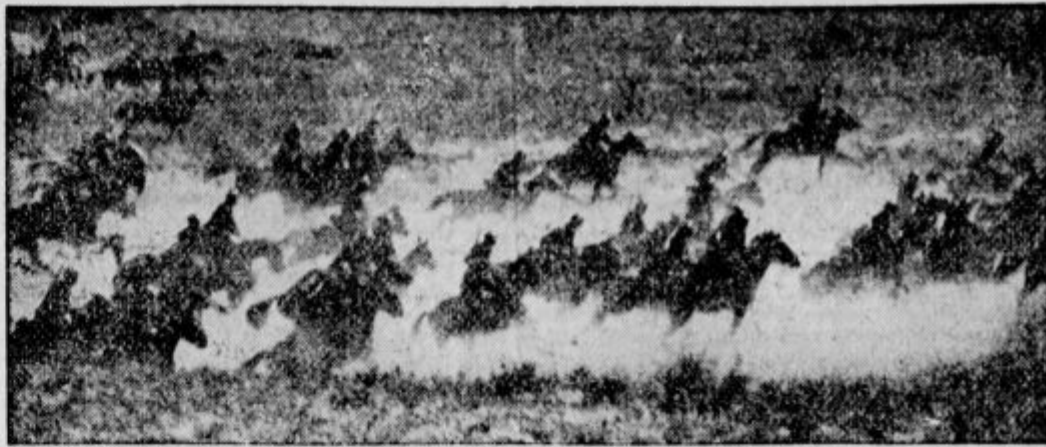
Ljubljana

1 Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek, 3. decembra v uršulinski cerkvi. Ob pol šestih jutraj bo prva sveta maša. Ob šestih bo sveta maša z blagoslovom za žive in rajne člane bratovščine. Vabimo ki obilni udeležbi! Vsi navzoči dobe ta dan popolni odpustek pod navadnimi pogoji.

1 Danes popoldne ob 5 vsi v frančiškansko dvorano na zabavno burko »V Ljubljano je dajmo«. Konec predstave ob 19. Vstopnice dobiti ob 9 do 12 in dve uri pred predstavo pri blagajni frančiškanske dvorane. Opozorjamo, da je to zadnja predstava te igre, ki je že preteklo nedeljo doživela zelo lep uspeh, zato vabimo vse, ki jim je do prijetnega razvedrila, da se te igre udeleže v čim večjem številu.

1 Učite se strojeopisja! Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaj prično 3. in 4. decembra. Najuspešnejša desetpistna učna metoda. Vaje iz korespondence, spisovanje pism, vlog, prošnji itd. Specialna strojeopisna šola. Največja moderna strojeopisnica, stroji raznovrstnih sistemov. Vpiše se lahko vsakdo, za dijake(-inje) posebni oddelek. — Novi tečaj tudi za stenografijo, knjigovodstvo, italijansko, nemščino itd. Izбира predmetov po želji. Vpisovanje dnevno. Prospekte s slikami na razpolago. Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod, Domobranska 15.

1 Spored III. simfoničnega koncerta letošnje sezone, ki bo v petek, dne 4. decembra t. l., bo naslednji: 1. Rossini: predigra k operi Tankred; 2. Grieg: koncert za klavir in orkester. Solist bo prof. Anton Trost, priznani najodličnejši slovenski pianist; 3. Lajovic: andante za veliki

Vzhodno bojišče: Eskadroni konjenice italijanske armade v Rusiji v akciji

orkester; 4. Dvorak: Divja žena, simfonična pesnitev. Spored bo izvajal simfonični orkester, ki je sestavljen iz članov opernega in radijskega orkestra, dirigiral bo dirigent Drago Mario Sijanec. O posameznih točkah bogatega sporeda bomo priobčili nekaj besed. Predvsem opozorjamo na izvedbo Griegovega koncerta, ki bo prav gotovo poseben dogodek tega sporeda. Predprodaja vstopnic bo od jutri dalje v knjigarni Glasbene Matice. Koncert bo v veliki unioński dvorani. Začetek točno ob 18. uri.

1 Rokodelski oder. Kdor je čital Velikonjevo povest »Višarska polenac«, si bo tudi zaželel videti dramatizacijo te zgodbe, ki je ganila vsakega bralca in bo tudi gledalca. Povest, prepričana s pristno domačnostjo, trdoto življenja in zmagujočo dobroto, je primerna snov za adventni čas. »Višarska polenac« bodo igralci Rokodelskega odra uprizorili na prvo adventno nedeljo, t. j. danes ob pol petih popoldne. Predprodaja na dan predstave od 10—12 in dve uri pred pričetkom v društveni pisarni, Petrankova 12, L. nadstropje.

1 Stenografski tečaji — novi — začetni in nadaljevalni, prično 3. decembra. Pouk v vseh stopnjah: korespondenčno, debatno in parlamentarno pismo. Sodobna lahka učna metoda, popolna izvežbanost. Oddelki za slovensko, italijansko in nemško stenografijo (izbira po želji). Posebne vaje po diktatu. Vpiše se lahko vsakdo, za dijake(-inje) posebni oddelek. Pouk bo dopoldne, popoldne ali zvečer dogovorno. Prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod, Domobranska 15. Informacije na razpolago dnevno v pisarni ravnateljeva.

1 Ne pozabite obiskati razstave v Jakopičevem paviljonu! V nedeljo je zadnja nedelja pred zaključkom razstave. Tudi to nedeljo bo ob 11 vodstvo po razstavi. Vodil bo prof. D. Sijanec, znani umetnostni zgodovinar. Razstava pa je odprta dnevno od 10 do 17.

1 Premog in drva na nakaznice, dobiti pri tvrdki »Gorivo«, Karlovska 8.

1 Dramatsko-diletski tečaj. Ze sedaj, še bolj pa v bodočnosti boste imeli korist, če se prijavite v igralsko-dramatsko šolo, ki se prične 10. decembra. Dnevno praktičen in teoretičen pouk. Vodijo priznani strokovnjaki. Prijavljanje dnevno ob 8 do 12 in od 14 do 16, Mestni trg 17/L.

1 Italijansko, nemščino, angleščino in francoščino poučujemo po najmodernejši metodi. Začetni, nadaljevalni in dopolnilni tečaj (dopoldne, popoldne, zvečer). Novi tečaj prično 7. decembra. Prijavljanje dnevno od 8 do 12 in od 14 do 16, Korpentorij, Mestni trg 17/L.

1 Tečaj strokovnih predmetov — v središču mesta pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2 — prično začetkom decembra. Znanje knjigovodstva, stenografije in strojeopisja zajamči vsakomur zaposlitev. Tečajji so uradno dovoljeni. Novi, brezplačni prospekti na razpolago. Dijakom odobravamo znaten popust pri šolnini. Vpisovanje in informacije dnevno do 19.

1 Starše dijakov srednjih in ljudskih šol ter privatstov opozorjamo, da smo pričeli z vsakoletnimi tečaji. Strokovni pouk, razlaga in izpraševanje vseh predmetov. Poučujejo profesorji. Učnina zmerna. Vodstvo tečajev, Zrinjskega cesta 7-II.

1 Rekolokacija za gospe in matere bo v sredo, 2. decembra ob 4 popoldne v Lichtenturnu. Pri-srčno vabljeni!

1 Zdravniški pregled osebe zaposlene v živilski stroki se bo ta teden nadaljeval in sicer za osebe gostiln, mesarij, slaščičarn, prodajaln in povrtine itd. vsak dan od 8 do 10 na mestnem fizikatu v Mestnem domu. Ta pregled je za vse osebe, torej za gospodarje in uslužbence, obvezen. Po določenem terminu bodo oni, ki se niso javili, strogo kaznovani.

1 Nesreča 85 letnega starčka. Pri tvrdki I. C. Mayer že dolga leta nameščen sluga Tomaž Furlan je bil leta 1857 rojen na Vrhniki. Stanuje na Bleiweisovi cesti št. 25. V petek je 85 letni mož, ki je drugič še čil in krepak, tako nesrečno padel, da si je poškodoval desno nogo. Prepeljan je bil z reševalnim avtom na kirurški oddelek splošne bolnišnice.

1 V Tavčarjevi ulici vam nudi trgovina »CIBAN« pestro izbiro igrač in daril. Na ogled vas vlijudno vabi A. Engelmann.

1 Velika izbira lepih jabolk. Dovo zelenjave in drugega tržnega blaga je bil na sobotni trg primeren sedanjemu poznojesensku času. Milejše vreme je tržno vrvenje znatno poživilo, ker niso bile branjevke v skrbah, da bi jim mraz poškodoval občutljivo zelenjavo in druge dobrine. Zadnje dneve je bil večji dovoz tirolskih jabolk v Ljubljano. Sedaj je na živilskem trgu velika izbira prvovrstnih, zdravih in lepih jabolk. Mnoge gospodinjice so jih kupile večjo množino. V soboto je bilo na trgu tudi več različne zelenjave, posebno endivije, zelene, peteršilja. Tudi zeljnatih glav je bilo precej. Okoličanske kmetice so pripeljale na trg zeljnatih glav, korenje, peso in repo. Gobiji trg je bil prazen, sezona za gobe je minila. V gozdu dobe ljudje še tu in tam kako sivko ali mraznico, ki najdelj vetraja proti mrazu. Na gobijem trgu so začeli sedaj prodajati suha čeva, saj se bližajo dobi dobrih kolin.

OBVESTILO

Obveščamo cenj. občinstvo, da zopet pošiljamo v tovarno stare gramofonske plošče v predelavo, ter nam za dopolnitev vagona še manjka gotova količina. Zaradi tega plačamo zvišano ceno Lir 10.— za kilogram.

Pohitite, ker ta zvišana cena velja samo za ta čas dopolnitev vagona količina.

Kupujemo tudi gramofone v kovčkih ter malo rabljene plošče in jih plačujemo po najvišji dnevni ceni!

»EVEREST«, Ljubljana, Prešernova ulica 44.

Naznanila

GLEDALISCE. Drama, Nedelja, 29. novembra ob 19.30: »Princeska in pastirček«. Mladinska predstava. Izven. Zelo znizane cene od 10 lir navzdol. — Ob 14: »Pleč v Trnovcu«. — Izven. Cene od 15 lir navzdol. — Ponedeljek, 30. novembra: Zaprt.

Opera, Nedelja, 29. novembra ob 15: »Traviata«. Izven. Cene od 24 lir navzdol. — Ponedeljek, 30. novembra: Zaprt.

ROKODELSKI ODER. »Višarska polenac«, slovenska drama v štirih dejanjih, ki jo je g. Velikonja dramatičiral po svoji istoimenski povesti, je priredil za Rokodelski oder g. Pirnat. Povest, v kateri se kaže naša ljudstvo, ponosno in kruto v borbi za ljubezen, grunt in čast izvezeni v veličastno pesem kesanja in odpusčenja, ki bo ganila vsakega gledalca, kdor bo prišel gledat danes v nedeljo 29. nov. ob pol 5 pop. v Rokodelski dom »Višarska polenac«. Vstopnice dobiti v predprodaji v nedeljo od 10 do 12 in dve uri pred pričetkom v društveni pisarni, Petrankova 12-L.

RADIO. Nedelja, 29. novembra. 8 Napoved časa — Poročila v italijanskih — 8.15 Koncert organista Napolitana — 11 Prenos pete maše iz bazilike Presv. Oznajenja v Firenzi — 12. Razlaga evangelija v italijanski (O. G. B. Marino) — 12.15 Razlaga evangelija v slovenski (O. Sekovanič) — 12.30 Poročila v slovenski — 12.45 Simfonična glasba — 13 Napoved časa — Poročila v italijanski — 13.15 Poročila v slovenski — 13.30 Komentar dnevnih dogodkov v slovenski — 13.30 Pisana glasba — 13.50 Vojška pesmi — 14 Poročila v italijanski — 14.15 Koncert radijskega orkestra in komornega zbora, vodi dirigent D. M. Sijanec — Slovenska glasba — 15 Poročila v slovenski — 17.15 Inž. EISELT Erik: »Kakšna je naša govedoreja, predavanje v slovenski — 17.35 Pisana glasba — 17.45 Orkester Cetra vodi dirigent Barizza — 19.30 Poročila v slovenski — 19.45 Lahka glasba — 20 Napoved časa — Poročila v italijanski — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenski — 20.45 Filmska glasba — orkester pesmi, vodi dirigent Angelini — 21.15 Violinski koncert Alberta Dermela, pri klavirju Marijan Lipovšek — 21.40 Predavanje v slovenski — 21.50 Trio Emona — 22.15 Operno glasbo vodi dirigent Gallino — 22.45 Poročila v italijanski.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Viš, Tržaška c. 48. V ponedeljek: dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62 in mr. Gartner, Moste, Zaloška cesta 47.

Iz Dev. Mar. v Polju

Naročnike naših časopisov opozorjamo, da naj naroče »Slovenec« koledar pri našem donalcau g. Petriču Gabrijelu.

Iz Novega mesta

Lept počastitev. Sestri Puševi sta naklonili Vincencijevi konferenci v Novem mestu 100 lir v počastitev spomina umrle gospe Javornik v Zalni. Bodi jima Bog plačnik!

Ostra in suha zima. Po letošnjem vročem in suhem poletju, po lepi in zopet suhi jeseni, je nastopila precej ostra in zopet suha zima. Dvakrat je že sneg nalahno pobelil mestne ulice, toda ostal ni razen v Gornjancih in drugih višjih okoliških hribih. V noči od 23. na 15. novembra je sneg zopet lahko zapadel, vendar tudi ta ni ostal. Naslednji dan je bilo že po njem. Vendar pa se je zaradi hude burje, ki je pričela pihati, ozračje tako ohladilo, da se je stvorila na Težkem potoku, ki je močno izsušen, od pol cm debela ledena plast, kar je za ta čas zelo redek pojav. Voda v potokih in v Krki je zelo nizka in so mlinarji, zlasti na potokih, kakor tudi ljudje zelo prizadeti, ker ni mogoče mleti. Tudi žage stojijo. Na Težkem potoku meljeta trenutno samo dva mlinarja, ki imata služajno urejene mline na električni pogon. Vsi drugi pa čakajo in zbiraajo tisto malo vodice dolge dneve, da jim od časa do časa za kratko dobo zavrti mlinška kolesa.

S Spodnjega Štajerskega

Tatica pod napačnimi imeni. V Gradcu so prijeli 18-letno Jožico Frescher iz Maribora, ki se je znala vtihotapiti v dobromislele družine in jih okradla. Imenovala se je tudi Schafhalter in Kovač in je pod temi imenoma stanovala tudi v Hovčah, kjer je tudi kradla, kar je dosegla. Razne nesreče. 41 letni Alojzij Gorjan iz Maribora se je peljal na kolesu. Nenadoma se je pojavil pred njim pes, ki se mu ni več mogel ogniti. Padel je s kolesa in si zlomil levo roko. — 34 letni lesni delavec Roman Podvršnik iz Smarlna na Pohorju si je med delom zlomil stegno. — 16 letni dijak Edvard Frelih iz Maribora si je pri telovadbi zlomil levo roko nad komolcem.

Miklavž! Božič! Starši! Otroci!

4 krasne nove knjige za mladino

opremljene s številnimi lepimi slikami.

Prve tri so že izšle:

1. Rudan: **MLADA VESNA** (za otroke v nižjih razredih ljudskih šol). — Slike: Ksenija Prunkova. Kartonirano Lir 15.—.
2. Kunčič: **NEBEŠKA LESTVICA** povesti. — Slike: Franc Podrekar. Kartonirano Lir 21.—.
3. Swift-Olavan: **MED PRITLIKAVCI IN VELIKANI** (Gulliverjeva popotovanja). Slike: Ivan Romih. Kartonirano Lir 30.—.
4. Gaspari: **KOMEDIJE** (zgodbe in povesti), 9 izvirnih lesorezov O. Gasparija. Kartonirano Lir 30.—. Ta knjiga izide 15. decembra.

Važno!

Kdor se naroči nu vse 4 knjige, jih dobi po naročniški ceni L 76.—.

Naročite jih v naši knjigarni, v naši podr. (Miklošičeva c. 5) ali v podr. v Novem mestu. Lahko pa tudi pri naših zastopnikih, ki vas bodo obiskali.

Dajte vašim otrokom lepši svet, ki mu ga odpira lepa knjiga!

Založba LJUDSKE KNJIGARNE v Ljubljani, Pred školijo št. 5

Krstna predstava v starem Parizu

Bilo je nekega zimskega večera leta 1709. Pred palačo Royal so se gnetle množice ljudstva. Kočije se zaradi številnih ljudi niso moge ustavljati prav pri gledališču. Stražniki so že od daleč migali kočijam, da naj vozove ustavijo. Ljudje so morali sredi ceste izstopati in se prevrati skozi gnečo, skozi plemiško, čelbajločo, mahajočo, nadišavljeno in blestečo se gnečo višjih slojev. Saj navadno ljudstvo v dobi Ludvika XIV. se ni hodilo v opero.

Na gledaliških lepkih je bilo oznanjeno, da bodo igrali »Semeloc pisatelja Houdarta de la Motteja. Igra je obravnavala žalostno usodo nesrečne, od Jupitra ljubljene in zato zaradi nezvestobe njenega soproga razljučene Junone, na smrt po ognju obojene kraljeve hčere.

Pred gledališkimi vrati je bilo videti pisatelja, ki se je ves razvnet, liki pisarniški načelnik pri sprejemu svojega predstojnika, obdan s kodri svoje velikanske lasulje, od nog do glave obložen v črno, stopeljaljoč od skupine do skupine, smehljajoč se in pozdravljajoč na vse strani ali besno zroč na svoje tekmece, kretal pri vходу. Svoje občinstvo je skušal že na pragu s pokloni in ljubeznivostjo pridobiti zase. Vendar se je zaman trudil, da bi bil njegov smehljaj naraven, ker je imel ves čas občutek nekakšne negotovosti.

V gledališki veži se je zgrinjala kar četa sodobnih književnikov, od malega Aroueta, ki je kot petnajstleten deček postavil s svojimi pesmimi temelj kasnejši svetovni slavi svojega pisateljskega imena Voltaireja, pa do silovlasca Fontenelleja, starostne francoskega književnega sveta. Vsi so se gnetli krog de la Motteja, bodisi da so mu odkrito srčno ali le navidezno želeli uspeha.

Pojavil se je Marais, skladatelj opere, ki se mu je vse zakrohotalo, saj je bil več kot površno obložen. Bil je tako raztresen, da je bil zato večkrat predmet zasmeha. Na levi nogi je imel namesto čevlja rumeno copato in za vratom — podveznico svoje žene, kakor je neki šalijec hudobno dognal. Skozi groz samih lasulje se je svetila plešasta glava pozabljenca kot edina lesketajoča se izjema v množici. Lasulje ni imel in to je bil takrat neodpustljiv greh.

Marais ni ne videl ne slišal nobenih zbadljivk krog sebe. Medtem ko so se norčevali iz njega, je prav nemoteno čelbajl s tovarišci o svoji eklati.

Godec so začeli uglašati svoja godala. Slavno občinstvo je začelo zasedati prostore in Marais je odvihral navzdol v orkester, da bi prevzel dolžnosti dirigenta. A koj se je nadaljeval smeh. Neki režiser

je pridival z lasuljo v roki, ki si jo je nekje izposodil, in jo hotel čimbolj neopazno posaditi Maraisu na glavo. A skladatelj, ki se slutil ni, da je brez lasulje, je menil, da je to klobuk, in jo je zagnal ves jezen proč in je se nahnul režiserja, češ kaj da uganja take trapaste norčije!

Krohot se je spremenil v orkan. Slednjič se je posrečilo Maraisu raztolmačiti položaj. Nato se je za nekaj hipov odstranil in se pojavil še v kolikor toliko dostojni opremi.

Medtem se je pokazal v svoji loži vojvoda Orleanski, ki je dal občinstvu priliko, da je videlo nekaj kostumov, ki so bili pripravljeni za nastop v igri, zakaj poleg njega sta bili dve za igro obloženi pevki, ki sta se zdaj za zdaj zasmejali dovtipom, ki jih je izvolila izustiti Njegova Visokost.

Slednjič se je začela igra. Overtura je bila dolgočasna, kakršne so bile vse overture tistih časov. Občinstvo je ploskalo kar iz navade — ali pa, ker ni bilo zmoglo glasbene presoje.

Z veličastno umirjenostjo se je dvignilo zagrinjalo in najprej so obudovali budur boginje Junone in polmesec francoskih plemičev, ki so — po navadi tedanje dobe sedeli na odru v naslanjaših kot gledalci in nemi sodelavci. Kakšen vzvišen pogled na te ponosne kavalirje z Olimpa, ki so imeli na glavi mogočne lasulje in so bili obloženi v sodobne obleke s trakovi, pentljami in čipkami! Vsi so z gosposko dostojnostjo iztegnili koleno in pokazali lepo nogo, saj so smeli sedeti na odru le taki, ki so se utegnili s tem izkazati. Smehljaje se so pozdravili znanca in znanke iz loži in jim prikimali in so s tem tako rekoč dali znak za začetek predstave. Izmed vseh se je ondi najbolj postavil maršal Villeroi, ki ga je zasmeševali in sramotili s pesmimi zaradi njegovih večnih izgub, pa se je tu napihoval kot kak zmagovalac. Brinac, ljubljeneec visokih gospa, se je porogljivo in s strupenim posehom razgledoval po svojih znankah, kolikor jih je bilo videti v dvorani. Fronsac, njegov nadebudni učenec, se je, kakor na prste, sporazumeval z neko damo v parterni loži glede na sestaneke z njo. Brez dvoma je bila ta mimična overtura, ki se je večer za večerom ponavljala, mnogim gledališkim opazovalcem in opazovalkam najvažnejši prizor igre.

Tedaj je planila trojica ali četvorica božanstev skozi polmesec pozemске gosposkosti in je pohitela na oder. A to se ni zgodilo brez neereče. Sinji Junonin plašč se je nataknil na meč maršala Villeroija, ki se ga je njegova običajna smola držala tudi na odru, in se je pretrgal. In tako je soproga kralja bogov nastopila kot mačka z odeskanim re-

pom. Toda maščevanje ni izostalo. Dobre pol ure je izpevala svojo bol v uho brezbržno se držečega boga groma, ki ji je uho Semelejo nemara že tiseč pot postregel z nasprotnico. Vsi so bili prepričani, da pač ni bilo moči iznajti hujše kazni za prekršek močeve zvestobe.

Pravkar se je Gromovnik z vzvišeno kretnjo pripravil, da jo zgovorno zavrne; tedaj pa je brupno razgovorjanje med zgnetenim občinstvom v parterju prekinilo nadaljevanje prizora. La Motte, ki se je bal za zmanjšanje svojega uspeha, se je ves bled in zmedenega pogleda pojavil na robu lože, kjer se je doslej skrival v ozadiju.

»To je nevarnost! Fej! Motilec miru mora vneti je zavpil in udaril po zametastem naslonilu lože, tako da se je dvigal cel oblak prahu.

»Tako jel Ven z barbarom!« je kričal Marais z dirigentskega pulta in je skakal kot petelin v boju. »Saj kaj drugega tudi sam nočem!« je zavpil neki mlad možki v parterju, ki se je skušal storiti vidnega sredi morja samih glav, ki so valovile krog njega. »Pustite me vent! Jaz nisem torej, da bi znal uživati to vzvišeno umetnost!«

»Nemogoče,« je kričalo sto glasov. »Saj ne morete skozi! Prenašate svojo usodo a potrphenjem do konca!«

»Prosim, prosim, gospodje! Nisem navajen, da bi stoji spalte!«

»Straža! Straža!« je kričal La Motte in tolkel po naslonilu kakor ljudski tribun pa govorniškem pulu. »Pomagajte mu, da pride ven!«

»Rečite: »Osvobodite ga!« gospod poet! Svojih trideset sujev prav rad pustim v nemar! Vašo opero pa naj vam Bog odpusti!«

Vse se je zakrohotalo. In ker smeh potolaži celo hudo nejevoljo, so se etienili drug k drugemu, da je mogel zdolgočasni gledalec priti ven.

Predstava se je razvijala nemoteno dalje, toda gledalci, zlasti tisti na odru, so zdehali, ko da bi hoteli igralske požre. Dolgočase, ki je killo iz igre, je bilo omiljeno samo s smešnostjo oblačil, ki so tu vanje oblekli mitološke in zgodovinske figure. Dame Junona, Venera, Iris in Semele so imele napihnjena obročasta krila, visoke pete in vsaka je bila ozaljšana s peresi kot kak konj pri saneh; gospodje Jupiter, Herkul, Mars in Apolon pa so bili natičkanji kakor predsedniki parlamenta in okrašeni s trakovi kot junaki iz rokokojskih pastirskih idil. Vse te našminkane in lutkarske osebe so se premikale z geometrično točnostjo po predpisih meneta.

S pomočjo nepotrebnega prihajanja in odhajanja in neskončnega popevkanja se je spletko a te-žavo pretolkla skozi. Maščevalna Junona je svojo tekmovalko Semelejo pregovorila, da je od svojega ljubima zahtevala, naj se ji prikaže v vsej svoji veličastnosti. In lahkoverna Semele, ki se je res dala ujeti v olimpijski strike, je bila po božanski gloriiji živa sežgana. Tudi vzvišeni Jupiter ni v vsej svoji nadzemski modrosti mislil, da se bo to zgodilo. Ker pa le ni hotel, da bi njegovega bodočega sina Baka z njegovo materjo živega spekli, ga je kot nežno čuteči oče brž skril v svoje bedro, ki pa je bilo tako tanko, da se niti podgana ne bi mogla skriti vanj, nikakor pa ne tak debeluhar kot je bil njegov vina željni potomec K ereči se je to ki-rurgično dejanje izvršilo za odrom, tako da ni bila očitna tehnična nemogočnost.

Ob prvih znakih požara se je razkrojil gledajoči polmesec in visoka gospoda je odšla na vse strani, da bi se po svojem javnem nastopu slednjič posvetila svojemu zasebnemu življenju.

Vmes pa je bilo v gledališču še mnogo razno-vrstnega »hinderhondra«. Občinstvo, ki je bilo o vrednosti igre jako različnega mnenja, je klicalo deloma pisatelja, deloma skladatelja ven in je iz-žvižgalo tega ali onega. Ploskali so, topotali, vrežali in kričali. Ravnatelj je menil, da bo s pojavom obeh pomiril vihar in jima je to predlagal. Oba sta bila zadovoljna, saj je v svoji prevzetnosti sleherni preslišal znake ogorčenja, ki so ju z njimi obsepal. Jupiter, ki je med tem dopolnil svoje božansko oblačilo s klobukom s peresom in z mečem, se je roki pojavil s pisateljem, in namo-sto Junone, ki je zaradi nekega sestanka ni bilo najti, se je sežgana Semele zavzela za skladatelja.

Toda gorjupa časa ubogega Maraisa še ni bila do dna izpraznjena. Medtem ko je šel — ponosen kot Scipio na stopnicah Kapitola — mimo kulise, kjer ogenj še ni bil povsem pogasjen, se mu je vnela lasulja, ne da bi kaj zapazil. Z gorečo glavo, pozdravljen z krohotom, se je prikazal občinstvu. Toda veselost je dosegla višek, ko je lastnik lasulje — da se reši, kar se rešiti dá! — planil na oder, strgal lasuljo z Maraisjeve glave in zbečal.

Medtem ko je dvojica avtorjev, nekoliko ozlo-voljena po dvomljivem izidu zadeve, stopila z odru, je zagrinjalo padlo.

Občinstvo je dobre volje odšlo iz dvorane. Se dolgo je bilo slišati, kako je smeh odmeval po hod-nikih. (Po istodobni kroniki A. X. Delmara.)

»Oče, kaj pa je brzojav?«

»Veš, sinko, misli si velikaneško kačo, ki je njen rep v Londonu, glava pa v Newyorku. Brzo-jav je torej to, če ji v Londonu stopijo na glavo, pa ugrizne v Newyorku.«

Drobnarija in obleka

V omari ti brčkone visi kaka obleka, ki je nimaš več rada. Ali je preveč dolgočasna, ali pa je krog vratu kaj narobe, kar je težko popraviti. Z majhnim, ljubkim ovratnikom, ki so nanj v dveh vrstah prišite čipke in majhna pentlja, bo taka preprosta obleka spet poživljena. Prikrupen je tudi močno nabran telovnik z nabranki krog vratu za h kaki temni obleki. Zapestnici pri širokih rokavih se ujema s telovnikom. Na sliki je na primer nabran telovnik z ozkimi, počez prišitimi trakci, ki so v sredini zavezani v pentlje. Če je obleka bolj

športna, je umesten bel naprsnik s koničastim ovratnikom in z majhnimi gumbi. Edini okras tvorijo majhni robčki, kar je potem videti ko bluza.

Zelo prilichen je kak okrogel širok ovratnik, ki je kot naplečnik položen po ramah, je visoko do vratu zapet in ima široko nabranke. Ozke, prišite proge krasijo ta preprosti ovratnik, ki čudovito povzdigne učinek gladke obleke. Sličen temu je širok, okrogel ovratnik z ozkimi progami krog vratu in spredaj z gumbi. Nežni ribčki zvezdnato potekajo do roba, ki je obšit v treh vrstah s čipkami. Na obeh velikih zapestnicah je isti okras. Zelo lično pristoi mladim dekletom širok ovratnik iz batista, v čigar rob so uvezene cvetke. Tudi tu sta veliki zapestnici okrašeni z istim vzorcem. Če ni zadosti blaga za tako velik okras, pa je dovolj, če si narediš pentljo z majhnimi nabranki ob robu, ali pa če imaš preprosto šapotelj. Prav tako ličen je navaden ovratnik, ki je spredaj nalahno zavozlan — ali pa širok nabranek (»šriš«) na veznem traku. Obleko pa utegneta poživiti tudi dva vogala, okrašena z zobčki.

FANTEK V NEBESIH

TEKST IN SLIKANICE: DAGMAR KACER

14.

ANGELČKI SO SE PORAZGUBILI, TENKE MEGLICE SO PREPREDLE NEBO. IN ANGELČKI SO SE ZAČELI SPUSČATI NA ZEMLJO. POJOČ SO ODHAJALI VAROVAT OTROČICE.

15.

MAHOMA JE ZACUTIL MEHKO DLAN NA SVOJI GLAVI. OZRE SE IN VIDI CRNO-LASO GOSPO S SVETLIM MESECEM NA ČELU. »KDO SI?« »BOŽJA SLUZABNICA — NOČ.«

Ali že veš...

... da je prve nagrade za rešitev ugank raz-pisal neki pariški list leta 1803? Ljudje so se za to jako zanimali, in uredništvo je dobilo 9000 rešitev in je žrebalo za nagrade 3000 pravilnih od-govorov.

... da ima sleherni mehiški državljani pravo, da se sme brezplačno in brezjavno pritožiti pri vladi o sleherni postavi in naredbi? Seveda je vprašanje, ali se mu posreči »praviti« svojo pritožbo v največ dvesto besed!

Križanka št. 63

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20			21				22				23				24			
25			26				27				28				29			
30			31				32				33				34			
35	36		37	38	39		40	41	42		43	44	45		46	47	48	
49			50				51				52				53			
54			55				56				57				58			
59			60				61				62				63			

Vodoravno: 1. del telesa — 5. izraelska ču-dežna jed — 9. znamenka žitne kave — 13. oseba iz Savinske poezije Izpod Golice — 17. nogo-metni izraz — 20. del obraza — 21. del telesa — 22. reka v Rusiji — 23. živilo — 24. razdobje — 25. južnoameriška prestolnica — 26. moško ime, pristanišče — 27. razdobje — 28. liea, maroga — 29. lahkoatleska panoga — 30. severnoameriška država — 31. pisalna potrebnost — 32. žensko ime — 33. reka v Nemčiji — 34. bajeslovno bitje — 35. nevestina oprema — 38. devica, dekle — 41. pišec poljudnih obravnav o živinorejši in pašništvu — 44. sodobni slovenski pisatelj — 47. napeljava — 49. turški filmov — 50. žensko ime — 51. junak iz otroških naslovov — 52. kraj v Švici — 53. del znanstvene obravnav — 54. preprosto ljudstvo pod Turki — 55. bajeslovno bitje — 56. glasbeni izraz — 57. otroci — 58. staroslovansko bivališče umrlih — 59. svetopisemska oseba — 60. gora v Bolgariji — 61. svetopisemska oseba — 62. oblika vode — 63. prevozno sredstvo.

Navpično: 1. reka v Srbiji — 2. kemična sesta-vina — 3. del Afrike — 4. bedak — 5. otočje v Arabskem morju — 6. reka v vzhodni Aziji — 7. kovaška priprava — 8. država v Zadnji Indiji — 9. vrsta kleja — 10. trska, drobir — 11. žensko ime — 12. svetopisemski prerok — 13. slovenska

narodna pesem — 14. domača žival — 15. del obla-čila — 16. svetopisemska oseba — 17. razpoložljiv denar — 18. pripadnik izumrlega naroda — 19. otočje v Arabskem morju — 36. pripadnik izumrlega naroda — 37. pripadnik izumrlega naroda — 39. starorimski dostojanstvenik — 40. Kreite-nova igra iz starorimskega življenja — 42. graja — 43. vrsta rib — 45. pripadnik evropskega na-roda — 46. pekoveka potrebnost — 48. pristanišče v severni Afriki.

Rešitev križanke št. 62

Vodoravno: 1. sla, 4. nart, 8. Foča, 12. bala, 16. salo, 20. leha, 21. mora, 22. kepa, 23. milo, 24. Lom, 25. Osaka, 26. Jago, 27. piré, 28. kaluža, 29. vabilo, 32. kolo, 34. sora, 36. Humar, 38. Ero, 40. teta, 42. Tisa, 44. kita, 46. Miha, 48. nebo, 50. čada, 52. čeda, 54. četa, 56. nav, 57. enica, 58. vuga, 59. Kana, 60. norija, 61. carina, 62. Tana, 63. mana, 64. Majar.

Navpično: 1. Slovenec, 2. les, 3. Ahab, 4. akrit, 5. Amalečan, 6. roj, 7. trak, 8. fagot, 9. okoličan, 10. čep, 11. Apis, 12. barok, 13. Američan, 14. lik, 15. Alah, 16. Solum, 17. aluminij, 18. Lož, 19. Omar, 30. arena, 31. otava, 33. oseka, 35. Ate-na, 37. Ahaja, 39. Obir, 41. adut, 43. Adam, 45. atom, 47. Avar, 49. oči, 51. aga, 53. Ana, 55. ara.

Napoleon Četrty

Bil mu je podoben: mogočna glava, bleda narva obraza in črni lasje nad širokim čelom. V sebi pa ni imel profesor Škarjevca niti malo sličnosti z velikim Korzičanom.

Poučeval je francoščino. Nič ga nismo spo-štovali. Naš razred, IV. a, je bil razred samih paglavcev, vročehrečev in kričev brez mte-je. Profesor Škarjavec, imenovan Napoleon Čet-rti, nam ni bil kos. Če nas je tiho zaprosil miru, smo bili tem glasnejši. In smo se še smejali zraven.

Nedavno se je bil v svoji stiski zatekel k ravnatelju. To ga pa ni povišalo v naših očeh. Ravnatelj nas je bil zaprl v šoli in vprav tedaj je bil imeniten led na drsališču. Sošolce Janecz Čmerika je dejal, da zdaj ne bi hotel biti v kozi Napoleona Četrtega. In če je Janecz Čmerika, najboljši telovadec in voditelj našega raz-reda, kaj takega rekel, tedaj smo vedeli, da se bo v zadevi profesorja Škarjevca nekaj zgodilo. V sredo naj bi se ta zadeva izvršila. Ta dan je šel Napoleon Četrty na neko večerno sejo in se je pozno vračal domov. Stanoval je v ulici sa-mih novih hiš, kjer je bila hiša hiši enaka. Zraven njega je stanoval profesor Česen. Oba sta imela ob večnih vratih svetlo tablico iz medi. Te dve tablici smo v sredo zvečer zamenjali in v vhodna vrata za na vrt smo prevezali z vrvi-co. Na nasprotnem vrtu smo prežali na svojo žrtev.

Prišel je krog polnoči in obstal pred vrati za na vrt. Osupnil je, ko se niso dala odpreti. Nato je zaplil pogled svojih kratkovidnih oči na medeno tablico, zmajal z glavo in pristopil k vhodni sosednji hiši. Ondi je dobil svoje ime in odprta vrata. Vstopil je in vzel ključke več-nih vrat, ki jih je skušal odpreti. Dotlej, dokler ni profesor Česen pogledal skozi okno in smejoč se dejal:

»Dober večer, gospod profesor! Nikar se ne trudite, saj sem jaz že doma!«

Ves iz sebe je profesor Škarjavec pogledal navzgor, rekoč:

»Ali je to vaša hiša?«

»Če dovolite — jek!«

»Toda pred vrati je vendar moje ime!«

»Napisne tablice, dragi moj, neki ljudje ze-lo radi uporabljajo za to, da jih menjavajo in okolično zavedejo. Za nočjo kar mirno pojdi-te v tisto hišo, kjer boste dobili moje ime. Ta je vaša hiša.«

Sklonjene glave se je Napoleon Četrty od-daljal. Našel je vrstico, ki so bila z njo vrtna vrata prevezana in je nato brez nadaljnjih ovir dospel v svojo spalnico. Nam pa ni bilo nič kaj lepo pri sru, ko smo se splazili domov. Tudi drugo jutro ne. Precej tiho je bilo, ko je Na-poleon Četrty stopil v razred.

Videti je bil zelo utrujen in še bolj bled kot navadno. Ko je stopal proti katedru, je imel glavo sklonjeno. S tresočimi rokami je odvezal zavojček in je položil neko čepico na mizo. Tiho je vprašal in nas pri tem ni nič pogledal, či-gava je čepica. Nobenega glasu. Srce nam je prenehalo biti. Bili smo razkrinkani. Slednjič se je dvignil eden v zadnji klopi in je rekel hripavo: »Moja je, gospod profesor.« To je de-jal Janecz Čmerika.

Profesor Škarjavec je pokimal. »Ali je bil še kdo zraven?«

Dvignil se je Janeczov sosed in nato še eden in še eden — ves razred je stal in je čakal svo-je sode. A ni je bilo. Napoleon je samo dejal: »Sedite!« in je začel poučevati. Ne da bi zadevo še kaj omenil, je ob koncu ure odšel iz razreda.

Profesor Česen nas je v naslednji uri dobil vse potrte in tihe. Rekel ni nič. Le resno nas je pogledal, pa smo že vedeli, kaj misli.

Popoldne smo imeli zborovanje na nogomet-nem igrišču — najbolj tiho zborovanje, kar smo jih kdaj imeli. Na dnevnem redu je bila

samo ena točka, in sicer primer s profesorjem Škarjavecem. Nič ni bilo razgovora o tem, saj ni bil nihče v »poziciji«. Sklep je bil že zjutraj storjen. Sleherni je le molče prikimal, ko je Janecz Čmerika končal svoj kratki nagovor.

Ko je Napoleon Četrty prišel drugo jutro v razred, je bilo tiho ko v grobu. Janecz Čmerika je stopil iz klopi, resnega obraza se je približe-val profesorju Škarjavec, iztegnil je roko in dejal: »Ves razred se kesa svojega dejanja in prosi gospoda profesorja oprosteno!« Tedajci se je Napoleon razjasnil obraz in veselo je stisnil roko Janecu Čmeriki. Odslej smo od tedna do tedna znali več francoščine.

Stara ženitna ponudba

Leta 1797 je na Dunaju izšla ena prvih ženitnih ponudb s tem-le besedilom: »Žensko iščem zavoljo ženitve. Sem vdovec srednjih let, še vder in svež, ki sem si pri visoki gosposi pridobil zasluge in ki si jih lahko še pridobim. Otroci nimam nobenih, vendar imam toliko blaga in znanja, da lahko začnem kakšno javno, dobičkanosno obrt. Išcem pa žensko, ki naj ima trideset ali več let, je lahko samska ali vdova z dvema nepreskrbljenimi otrokoma; tudi se ne bojim kakih naravnih hibi, a imeti mora tristo goldinarjev, ki jih ji s svojim blagom lahko zadostno zavarujem. Če je kje kakšna taka ženska, ki bi jo vse to veselilo, lahko pošlje pome ali pride k meni. Stanujem pa ob Gradu, v Vožarski ulici, v prvem nadstropju, pri J. Grofu, upokojenem slugi.«

*

Orkester. — V operi imajo vajo z orkestrom. Režiser pravi dirigentu: »Zdi se mi, da so troben-te premočne — saj vendar ne bomo mrlje obu-jali!«

Dirigent nato trobentačem: »Pozor, ne tako glasno! Zadoosti je, da nam živi ne bodo pospaliti!«

SPORT

Triestina : Livorno

To, kar nas bo pri današnjem kolu državnega nogometnega prvenstva najbolj zanimalo, je tekma v Triestju, kjer bo gostoval vodilni Livorno. Doslej je Livorno zmagoval nedeljo za nedeljo in je izgubil samo eno točko. Triestina pa ima letos navado, da remizira in bo morala biti hudo zadovoljna, če se bo to zgodilo tudi danes. V Milanu bodo gledali tekmo med Milanom in Liguorijo, v Vicenzi med Vicenzo in Atalanto, v Firenzi med Fiorentino in Laziom, v Rimu med Romo in Bologno, v Genovi med Genovo in Barijem, v Torino pa med Juventusom in Ambrosiano.

GOSPODJE, POZORI!

Klobučarna »PAJK«

vam strokovno očisti, preoblikuje in preoblikuje in prebarva klobuke vseh vrst po nizkih cenah. Na zalogi novi klobuki. Lastna delavnica. Se priporoča

RUDOLF PAJK — LJUBLJANA
Sv. Petra c. št. 38, Miklošičeva c. št. 12

Šport v kratkem

V Parmi so priredili italijansko državno prvenstvo v teku čez zapreke na 3000 m. Prvi je prispel na cilj Bertocchi v času 9:32 pred Poltronijem (9:42.6) in Ugolinijem (10:04.8).

Miško Zebić, hrvatski državni športni vodja, je sprejel Herberta Oerila, ki je bil nedavno postavljen za novega športnega referenta pri nemškem poslaništvu v Zagrebu.

Hrvatska zimskošportna zveza v Zagrebu je otvorila letošnjo sezono s predavanjem inž. Valentečkoviča o pomenu in lepota smučarskega športa. Ob tej priložnosti so gledali tudi več zanimivih filmov kakor zimsko olimpijado v Garmischu, šolo smuka in slaloma ter šolo teka na smučeh. Predavanje je bilo v prostorih državnega športnega vodstva, udeležilo pa se ga je okrog 300 smučarjev.

V Bordeauxu je postavil Francoz Lalanne nov državni rekord v teku na 10.000 m s časom 30 minut 22 sekund. S tem je padla častljiva znamka, ki jo je postavil pred 30 leti Jean Bouin z 30:58.8 in ki je veljala takrat kot svetovni rekord.

Veri Dahlberg, znameniti švedski plavalci se je v Borasu posrečilo, da je izdatno izboljšala državni rekord v prsnem plavanju na 100 metrov. S časom 1:24.4 je popravila bivšo znamko Jonsonove za 1.8 sek. Svetovni rekord na tej progi Nemka Hanni Hoeltzner z rezultatom 1:20.2 iz leta 1936.

LOKAL

z modernim portalom, v najstrožjem centru Ljubljane, oddam. Odgovarja za vsako stroko. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Glavna pošta« 6665

DARMOL

Il miglior lassativo
najboljše odvajalno sredstvo

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

Delavniki: 15.30, 17.30, Sloga od 14 dalje, nedelje in prazniki: 10, 13.30, 15.30, 17.30, v kinu Union je matineja ob 10.30.

Slučaj reši lepo, ubogo deklo pred nesrečnim vsiljenim zakonom

Mačeha

V glavni vlogi: Jean Parker, Marjorie Main itd.

KINO UNION — TEL. 22-21

Linčki demonček — LILIA SILVI v pikantni veseloligri najmodernejšega ožusa

„Ukročena irmoglavka“

Odlični igralci: Am. deo Nazari, Paolo Stoppa, Lauro Gazzolo

KINO MATICA — TEL. 22-41

Film za zaljubljen, film za Vaso

Ljubezen poirka „sumo“ trikrat ali

Pota ljubezni

4 štirimi deli in umetniki: Frederic March, Virginia Bruce, Peter Kelly in Nancy Carroll

KINO SLOGA — TEL. 27-30

Izredno napet film iz podmorniške vojne

Pod morsko gladino

Velezabaven film po znani Zellerjevi opereti

Ptičar

Marthe Harell — Theo Lingen — Hans Moser

Predstava delavnik ob 17, nedelja ob 14 in 16.30

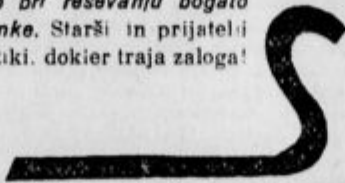
KINO KODELJEVO — TEL. 41-64

Miklavževo darilo

v naših družinah ni popolno, če ni vmes

DRUŽINSKE PRATIKE

s podobo sv. Družine. Razveselili boste ž njo staro in mlado Branja željna mladež ima posebno ugodno priložnost za tekmo pri reševanju bogato nagrajenega uganka. Starši in prijatelji segajte po Pratikah, dokler traja zaloga!

Napredek Madžarov v težki atletiki. Budimpeštanski težaki so se spet zbrali okrog železne ročke in ob tej priložnosti se je posrečilo Bureonyju postaviti v olimpijskem troboju znamko 332.5 kg. Pri isti priložnosti je napravil Ambrosij svetovni rekord v obojročnem teznem dviganju lahkega razreda na 109 kg.

»Slovenčev koledar«
bo za mesto in za deželo!

Umrli nam je naš dobri soprog, oče, brat, stric in bratranec, gospod

Dominik Zore

polic. stražnik, član Gosp. zadruga drž. pol. nam. in upok.

Pogreb blagega pokojnika bo danes, v nedeljo, dne 29. novembra ob 14. uri z Zal. kapelice sv. Jožefa. Dragega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 28. novembra 1942.

Zalujoča soproga in otroka.

ZAHVALA. Bog bodi plačnik vsem, ki so ob odhodu v večnost iskazali toliko počaščenja najinemu nepozabnemu soprogu in očku, gospodu

Oblaku Alojziju

pošt. poduradniku v pokoju

in tako iskreno sočustvovali z nama. Posebna hvaležnost naj velja oč. duhovščini, g. p. Krizologu za poslednjo versko tolažbo, g. dr. Grapariju za vso skrb, gg. pevcem za žalostinke, gg. tovarišem, darovalcem cvetja in družini g. Oblaka Cirila za naklonjenost in pomoč.

Ljubljana, 29. novembra 1942.

Zalujoči: soproga Jožefa s hčerko Lauretto in sorodstvo.

Po dolgi in težki bolezni je dne 26. novembra umrla, previdena s tolažili sv. vere, naša ljubljena mama, stara mama, sestra, teta, svakinja in tašča, gospa

Lavrič Marija roj. Gruden

bivša posestnica na Jurčkovi poti št. 78

Pokopali jo bomo v nedeljo, dne 29. novembra 1942 ob pol treh pop. iz kapelice sv. Janeza na Zalah k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 27. novembra 1942.

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala

Za vse izraze sočutja in sožalja ob priliki smrti našega dragega soproga, ateka itd., gospoda

Franca Ocvirka

mesarja in posestnika

izrekamo našo najiskrenejšo zahvalo!

Posebno zahvalo smo dolžni ljubljanskemu županu g. generalu Leonu Rupniku, ki je s svojo udeležbo pri pogrebu počastil spomin pokojnika; nadalje gg. stanovskim tovarišem, darovalcem krasnega cvetja in končno vsem, ki so pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Vsem Bog plačaj! Sveta maša zadušnica bo v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani v torek, dne 1. decembra 1942, ob 7. uri zjutraj.

Ljubljana, dne 27. novembra 1942.

Globoko zalujoča soproga Marija
z otroci

EIAR - Radio Ljubljana

PARLIAMO L'ITALIANO

Schema della 9 lezione che verrà tenuta dal prof. dott. Stanko Lehen lunedì, 30 novembre 1942/XXI alle 19.00.

LEZIONE NONA
Autocolonne nel deserto

Nel deserto le marce sono lente, esasperanti. I motori degli automezzi arrancano, i carrelli stridono. Invano i conducenti tentano di evadere dai solchi tracciati nella sabbia molle, alla ricerca di un terreno più solido tra i bassi cespugli dello sparto. Fuori delle carreggiate, il terreno è troppo accidentato per essere praticabile e gli autieri finiscono sempre per ritornare nella pista anche a costo di sollevare un compatto polverone che infastidisce gli uomini e nuoce alle macchine. Ad esso si aggiungono ondate di sabbia mosse dal vento desertico, che si annuncia con le sue prime raffiche. Le colonne compiono pridigli di fatica per mantenere il collegamento nel deserto. Cercano di accelerare il più possibile la difficile marcia per non essere sorprese dalla notte in questa desolata solitudine.

Aggettivi quantitativi

poco coraggio, pochi soldati, poca neve, poche case, molto danaro, molti errori, molta paura, molte signore, troppo sole, troppi nemici, troppa pioggia, troppe mosche, tanto lusso, tanti amici, tanta bontà, tante bandiere, quanto lavoro! quanti sforzi! quanta pazienza! quante cose! tutto il libro, tutti gli alberi, tutta la città, tutte le persone, tutto quanto il mondo; tutt'e due le case.

Ditta ORBENTO
Milano - Via S. Gregorio, 38

TUTTO PER IL CICLO
Elencateci: fabbi-ogno. Vi comunicheremo i prezzi.

VSE ZA KOLO!
Napravite seznam potrebnih in mi vam sporočimo cene

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki sva jih prejela ob težki izgubi najine nepozabne ljubljene mame, gospe

Terezije Hicke

kakor za poklonjene krasne vence in šopke, se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo. Prav tako se najiskreneje zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti.

Ljubljana, Zagreb, dne 28. novembra 1942.

Marija in Franc Hicke

Zahvala

Za vse izraze sočutja, poklonjeno cvetje ter spremstvo ob smrti naše zlate mami, gospe

Terezije Kolar roj. Gorec

vsem najlepša zahvala!

Ljubljana, 29. novembra 1942.

Družina: dr. Kačar — Kolar

Potrli v neizmerni žalosti naznanjamo žalostno vest, da je umrl po kratki in mučni bolezni naš ljubljani sin in nečak, gospod

OKORN ALOJZIJ

v 22. letu starosti. Na zadnji poti spremimo nepozabnega pokojnika iz hiše žalosti, Grosuplje 10, na pokopališče, v ponedeljek, dne 30. novembra ob 10 dopoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi sv. Mihaela na Grosupljem.

Grosuplje, dne 28. novembra 1942.

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala

Za izraze sočutja in sožalja ob smrti našega ljubljene soproga, očka, brata, strica in svaka, gospoda

Jerneja Černeta

hotelirja in posestnika

izrekamo našo najiskrenejšo zahvalo!

Posebno zahvalo smo dolžni darovalcem krasnega cvetja, in vsem, ki so pokojnika spremili v tako častnem potu na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, dne 28. novembra 1942.

Globoko zalujoča soproga Franja
z otroci

A. Fogazzaro

50

Palača ob jezeru

»Ta moja prijateljica se je zaljubila v nekoga drugega. Vam je morda moje pripovedovanje v pohujšanje?«
 »Edita ni odgovorila.«
 »Nikar se ne delajte, kakor da bi bil tukaj gospod papa, gospod stric ali kateri koli gospod. Koliko let imate?«
 »Dvajset.«

»Torej! Saj morate vendar vedeti, kaj se godi po svetu. Moja prijateljica se je torej zaljubila v nekoga in je hotela priti do njega na ta način, da je pohodila svojega moža. Tako!«
 »Vzravnila se je in udarila z nogo ob tla s tako silo, da se je Editi zdelo, da se bo zaiskrilo pod njeno peto.«

Iz daljave se je zaslišal tenek glasek:
 »Gospa Marina!«
 Bil je Rikov glas. Kmalu se je prikazal deček, ki je tekkel proti njima. Ko je zagledal svojo gospodarijo, je obstal in zaklical:

»Rekli so, da bi bili tako prijazni...«
 Marina mu je naredila s sončnikom odločen znak, da naj se približa.

Takoj je umolknil ter se v dveh skokih približal ves zasopel in v skrbeh, da ne bi pozabil kako besedo iz sporočila, ki ga je prejel.

»Rekli so, da bi bili tako prijazni in bi prišli čimprej za njimi, ker je že pozno in gospa grofica čaka.«
 »Kje so?«
 »Ede je tukaj v bližini in vam prihaja naproti, ostali trije so v vasi.«

Ni trajalo dolgo, ko so zagledali grofa Nepa, ki je sedel na svoji ruti v travi poleg steze. Gladil je nekako zbegano okrog sebe in se hladil z majhno japonsko pahljačo. Ko sta dospela do njega obe gospodični skupaj z Rikom, se je dvignil in pozabil na hripavo kavalirja, zaklical dečku:

»Zakaj me nisi čakal, tepec?«
 »Zdi se, da je imel prav, da vas ni čakal,« je hladno pripomnila Marina.
 »Zelo brezsrdno ravname z menoj,« ji je tiho dejal Nepo.

Marini ta preveč intimni način obževanja ni bil prav nič všeč in je zato vprašala z brezbrzičnim glasom:

»Koliko je še do votline?«

»Čisto blizu je!« je zamrmral Riko.

»Čelo večnost je trajalo, da smo dospeli do nje,« je zastokal Nepo. Niti malo ni bila posrečena ta misel, da smo splezali do semkaj. Vezza in Finotti sta na pol mrtva. Jaz sam sem izurjen hribolazec in spominjam se, da sem nekoč prehodil vse prej kot kratko pot od Torreggie do samostana Rua. Tukaj pa je nekaj čisto drugega. Pot je sicer neprimerno krajša, a zato mnogo bolj utrudljiva. Kaj hočemo! Pri nas so še celo gore polne olivkane.

Izbral je trenutek, ko se je Editi za hip oddaljila, da utrga nekaj cvetlice in je dejal Marini z glasom in obrazom, ki sta jasno kazala nevoljo:

»Kaj pa vaš odgovor?«
 »Kdaj?«
 »Pojdite v votlino z menoj!«

Zdelo se je, da Nepo ni zadovoljen z odgovorom, a ni mogel še nadalje spraševati, kajti

Marina je prišla tovarišico pod roko in naglo odšla naprej, tako da ju je grof komaj dohajal. Ostali trije izletniki so sedeli pred gostilno in se razgovarjali s starem brez srca, s kožo, rjavo kakor opeka, ki je sedel na pragu gostilne in držal v rokah dolgo preklo. Bil je brodar, pravi Haron Orrida.

Votlina z imenom Orrida, je le nekaj sto korakov oddaljena od vasi. Rečica C... izvira nekaj kilometrov višje, se zbira v teh orjaških votlinah, nato teče nekaj časa po ravnini, končno pa se začne spuščati v slapovih proti dolini, kjer se izliva v jezero. Preden dospe do soteske, reka tvori koleno in tukaj izginejo zeleni travniki in tudi sončne svetlobe ni več. Skalovje tvori orjaško žrelo, iz katerega prihaja strahotno bobnenje in vlažen, hladen dih. Bobnenje prihaja iz globine. Voda tiho dere skozi skalnato odprino, ob kateri je pritrjen oguljen čolnček, v katerega lahko gresta poleg čolnarja samo še dva človeka. S tem čolnom, ki se zdi, da se upira in noče naprej, je mogoče pluti proti toku, a le s pomočjo Haronove prekije. Hruštenje narašča, svetloba pojema. Med skalovjem vidiš vedno manj neba, dokler popolnoma ne izgine. Barčica skoči v temno razpoko, polno rjovenja, se vsa prestrašena zaleta na desno in levo pod kamnitimi oboki. Z vrha prihaja samo slabotna zelenkasta svetloba, ki se odbija od sten, a ne dospe do vode.

Skozi ta hodnik se dospe v »prestolno dvorano«, podobno okroglemu peklensku templju, v čigar sredini se dviga veličanska skala v obliki prižnice. Odtod je votlina dobila ime »prestolna dvorana«. Zdi se, kakor da bi na tem prestolu sedel zamišljen kralj podzemlja in strmel

v vodo, polno stokanja in vzdihov podzemskih duhov. Skozi razpoko za prestolom prihaja v votlino nekoliko svetlobe.

Haron je odšel barčico in je porinil v vodo. Riko je medtem skakal od skale do skale in osem ali deset paglavcev se je zbralo za izletniki in radovedno gledalo kakor mladi ptički iz gnezda. Vezza, ki je prav malo razumel o naravnih lepotah, in Finotti, ki ni razumel nič, sta na vsa glas občudovala strahotno veličino kraja. Ferrieri se jima ni hotel pridružiti v njunem navdušenju in se je mirno pogovarjal z Edito. Pripovedoval ji je, da ostaja hladen kakor led ob teh krasotah, odkar je v prvi mladosti zatrl pesnika v svojem srečju. Pristavil je še, da zdaj dvomi, da je ta popolnoma zamrl. Zdelo se mu je, da zopet oživlja, da ga prevzema neka nenavadna toplota...

»Naprej, gospoda,« je zaklicala Marina. Haron je medtem naravnal svoj čolnček in je namignil obema dekletoma, naj vstopita.

»Midva z bratrancom bova šla zadnja,« je izjavila Marina.

»Tedad bova pa midva prva, gospodična Editi.«

Ob teh besedah je inženir Ferrieri ovil svoji lepi tovarišici okrog ramen moder šal, ki ga je bila prinesla s seboj. Editi se tega skoraj ni zavedla. Zdelo se je, kakor da jo kar začarala črna krasota skalovja, ki se je odpiralo pred njo. Oba sta vstopila v čoln in se oddaljila. Nekaj posebnega je bil pogled na malo ladico, ki se je oddaljevala skozi ta peklenska vrata, na svetlo modri šal in slikovitega starca, ki je stal na sprednjem delu čolna s preklo v roki. Kmalu so izgnili; najprej Haron, nato svetlo modri šal in nazadnje še temna barčica.

Malioglasi

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L. 0,30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L. 1, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L. 0,60. Davek se računa posebej. — Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Iščejo:

Postrežnica

Išče zaposlitve trikrat tedensko od 2 naprej. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6599. (a)

Službe

Dože:

Gospodinjko pomočnico ki zna nekoliko kuhati in opravljati vsa druga hišna dela, sprejemem. Hrana zadostna. Plača 300 L. Istotam se sprejme

dekle za cvetličarno

in za vrtna dela. Stanovanje in hrana v hiši. Plača po dogovoru. Stanke šimenc, vrtnar, Tomačevska cesta 5 (pokopališče Sv. Križ. (b)

Mlajšo delavko

za novo obrt sprejem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6658. (b)

Dekle

mlado, pridno, sprejemam za pomoč v gospodinjstvu. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6659. (b)

Kuharica

samoostojna, ki opravlja tudi druga hišna dela se sprejme k majhnim trgov. družini. Ponudbe na upravo »Slov.« pod: »Dobra plača« št. 6666. (b)

Krojaškega pomočnika

sprejme Anton Rus, Hrvaški trg 1, Ljubljana.

Kuharico

za vsa gospodinjstva dela k dobri dvočlanski družini sprejemam takoj. Prijateljstva ulica 3, Prule.

Prodamo

Fotografski aparat

»Weltur«, zadnji model, 6x6/4x6, Xenar 2.8 z vdelanim daljnomerom — popolnoma nov, ugodno napredaj v drogeriji! »HERMES«, Miklošičeva cesta.

DRVA

PREMOG

GLEDALIŠKA 14

Tel. 40 88

Peč na žaganje

prodam. Ogleda se Knezovala ulica 34, Šiška. (i)

Generator za avto

prodam. — Kraljevo peč, večje ali kako drugo večje peč za polnjenje, kupim. Čihar, Bleiweisova cesta 69.

Čevlje, visoke, št. 40

in blago za moško ali za žensko obleko, prodam. — Groharjeva ulica št. 16, Mirje; spodnji zvonec.

Prodaj

otroške prvovrstne gozdarje št. 33, siv moški dežni plašč in temnosiv stof za damski plašč. — Vprašati vsak dan od 3 do 4, Poljanska cesta 60, I. nadstr., »Gelas.« (i)

Prodaj

otroške prvovrstne gozdarje št. 33, siv moški dežni plašč in temnosiv stof za damski plašč. — Vprašati vsak dan od 3 do 4, Poljanska cesta 60, I. nadstr., »Gelas.« (i)

Prodaj

otroške prvovrstne gozdarje št. 33, siv moški dežni plašč in temnosiv stof za damski plašč. — Vprašati vsak dan od 3 do 4, Poljanska cesta 60, I. nadstr., »Gelas.« (i)

Prodaj

otroške prvovrstne gozdarje št. 33, siv moški dežni plašč in temnosiv stof za damski plašč. — Vprašati vsak dan od 3 do 4, Poljanska cesta 60, I. nadstr., »Gelas.« (i)

Prodaj

otroške prvovrstne gozdarje št. 33, siv moški dežni plašč in temnosiv stof za damski plašč. — Vprašati vsak dan od 3 do 4, Poljanska cesta 60, I. nadstr., »Gelas.« (i)

Prodaj

otroške prvovrstne gozdarje št. 33, siv moški dežni plašč in temnosiv stof za damski plašč. — Vprašati vsak dan od 3 do 4, Poljanska cesta 60, I. nadstr., »Gelas.« (i)

Prodaj

otroške prvovrstne gozdarje št. 33, siv moški dežni plašč in temnosiv stof za damski plašč. — Vprašati vsak dan od 3 do 4, Poljanska cesta 60, I. nadstr., »Gelas.« (i)

Prodaj

otroške prvovrstne gozdarje št. 33, siv moški dežni plašč in temnosiv stof za damski plašč. — Vprašati vsak dan od 3 do 4, Poljanska cesta 60, I. nadstr., »Gelas.« (i)

Prodaj

otroške prvovrstne gozdarje št. 33, siv moški dežni plašč in temnosiv stof za damski plašč. — Vprašati vsak dan od 3 do 4, Poljanska cesta 60, I. nadstr., »Gelas.« (i)

Prodaj

otroške prvovrstne gozdarje št. 33, siv moški dežni plašč in temnosiv stof za damski plašč. — Vprašati vsak dan od 3 do 4, Poljanska cesta 60, I. nadstr., »Gelas.« (i)

Predpečice za lonč. peč

50% prihranka na kuriv. dobavljiva za reklamno ceno Merkur, Puharjeva ulica št. 6. (i)

Štedilnike in peči

več komadov različne velikosti, nov sistem »Merkur«, 50% prihranka na kuriv. Dobavljiva za reklamno ceno »Merkur«, Puharjeva ul. 6. (i)

Peč na žaganje

z žaganjem vred prodam. Armilč Slavko, ščetar, Tržaška cesta 47. (i)

Posteljo in harmoniko

klavirsko, postelja je z mrežo, nova, »bidermajer slog«, prodam. Cena je zmerna. Umetnost, Kolodvorska ul. 30. (i)

Otroški voziček

globok, in stroj, napredaj, Marenčičeva 3, Zor. (i)

Prodaj

razne komade starega pohištva. J. K. Moste - Selo, Predovičeva ulica št. 24-II. (i)

Aceton, benzol, kreolin

za desinfekcijo hlevov, karbolinej, adhezijsko olje za gonilna jermena, kramolin olje za kolektorje stalno v zalogi. — Petronafita, Ljubljana, Bleiweisova cesta 35a. (i)

Zapravljivke

tovorno diro na vzmeteh in ročne vozičke prodaja Terlep Matija, Šiška, Jernejeva 9. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

5 sodov, 250 do 400 l hrastove, prodam. — Pohorje upravi »Slov.« pod »Vinski sodi« št. 6632. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Kupimo

Smrekovo čreslo

lepo, zdravo, suho in brez — kupi vsako količino omarjara 3. Lavrič, St. Vid pri Stični - Ljubljana.

Pisalni stroj, gromaten

in plošč, dobro ohranjene ali pa v neuporabnem stanju, kupuje — plača najvišje dnevne cene: »EVEREST«, Prešernova ulica 14. (k)

Vreče, biciklje, biciklji

gume in motorna kolesa kupimo; plačamo zelo dobro. — Merkur, Puharjeva ulica 6. (k)

Stensko pendel uro

dobro ohranjen, kupim. Zaloška c. 24, priti. (k)

Zaboje vseh velikosti

Plačamo najbolje. — San. Pellegrino - Kolodvorska ulica 8. (k)

Voz zapravljivke

na peresih, dobro ohranjen, kupim. — Naslov v upr. »Slov.« št. 6618. (k)

Blagajno, večjo

železno, stojčo, Wertheim, kupimo. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Blagajna« št. 6634. (k)

Živali

Plemensko kozo

prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6661. (i)

INFORMACIJE

Prevajanje

prošnje, vloge, inkaso, poravnave in druge trgovsko-gospodarske posredovalne posle poverite komercialni pisarni Zajc Lojze, Gledališka ulica 7. (i)

Vloge in prošnje

v italijansko sestavlja, prepisuje in razmnožuje, izvršuje vse informacije ter razne osebne usluge »Servis biro«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Prodaj

otroške pisalne mizice s stolom za 250 lir. Strešen A., Cojzova 1-II. (i)

Vajenci

Modistovsko vajenico

sprejem. Stegnar Ivanica, Stritarjeva ulica 9. (i)

Vajenca

poštenega, z resnim zanimanjem tega poklica sprejemam s takojšnjo plačo. — Instalacija vodovodov in splošno kleparstvo Gustov Puc, Tržaška cesta 9. (v)

Zobotehniškega vajenca

iščem. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Vajenec« št. 6635. (v)

V najem

Večji kompleks zemlje

za obdelovanje vzamemo v najem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zadruga« št. 6655. (v)

Njivo

vzajem takoj v najem. Trnovski pristan 20. n

500 lir nagrade

dam onemu, ki mi prikaže v centru en velik ali dva manjša prostora (plin, voda, elektrika) za zobotehniško obrt. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Svetlo« št. 6636. (n)

Poslovni lokal

s tremi pisarniškimi prostori, iščem v sredini mesta. Vzajemno pa tudi 4 pisarniške prostore v najem. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Prostori« št. 6633. (i)

Kurivo

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUM

in Františkanska 10.

Knjige

Knjige!

Vse vrste antikvarnih knjig, revij in časopisov, kakor tudi separatnih oddelkov kupuje Knjiga na Janca Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6, Tel. 4-24.

Knjige

Knjige!